

HUSPIL JON SCHWARTZ

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Amerindian Aggregation
Catalog No. T.S.O. 2/J. 1886
Family..... TSONECAN
Sub-Family..... -
Branch..... -
Group..... -
Language YAHGAN
Dialect..... -
Locality Tierradel Fuego 70°W-53°S
Contents... John
Version..... First edition
Translator Rev. T. Bridges
Published by B.F.B.S.
Place..... LONDON
Date..... 1886
Accession No. 1237
Accession Date May 31, 1934
Price \$ 0.22

GOSPEL JON ƎCAMANĀCI.

THE GOSPEL OF S. JOHN

TRANSLATED INTO THE

YAHGAN LANGUAGE.

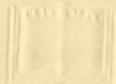

London:

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE
SOCIETY, QUEEN VICTORIA STREET.

1886.

MASSACHUSETTS
BIBLE SOCIETY

FOUNDED 1805

GOSPEL OF JOHN

THE GOSPEL OF S. JOHN

TRANSLATED INTO THE

LONDON :

PRINTED BY GILBERT AND RIVINGTON, LIMITED,
ST. JOHN'S SQUARE, E.C.

MASSACHUSETTS
BIBLE SOCIETY

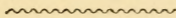

PRINTED FOR THE DIRECTOR AND HONORARY CLERK
SOCIETY, QUEEN VICTORIA STREET,

PRINTED IN GREAT BRITAIN,

GOSPEL JON SCAMANACI.

Capts. I.

1 'Un cumuni-mufanda Guta ; Guta cutsumuni-mufanda Gød'ngicja ; Guta cumuni-mufanda Gøda.

2 Cucecin cutsumuni-mufanda Gød'ngicja ùn.

3 Cetupan euëløaftaguda usipj, ácun bqv ála ũftaguda èca.

4 Cunjin ejàmanqmutu-mufanda, cetupan cutujøalqmutu-mufanda àmanançi.

5 Cutujøaløngjata ámafa-gumunan ; ámafa-mutuandjan bqv eiçicja jøalenatuda.

6 ¶ Gød ejaminqmuſanda, àmanuũnçi, àãpqaſin Jon.

7 Cunji ũn ejàgjat-umurada tujøalenataçinçiçipj ; àmanqdrançi tumuſarmutupj eiçicçipj.

8 Cunjin bqv cunji jøala, cutupj matujøalenatåtupan.

9 Cunjin xũn jøala cumuni-tujøaløngjatacun àmanqdrançi.

10 Cunjin cutumuſtu-mufanda usipj, àmana eiçicja bqv jøalenatuda.

11 Cuũnegatuda eiçin àmanupj, cundjan bqv eiçicja urumunuda.

12 Cundjan eigiçia arumunafin cundjananima cutumoaraguda Gødnciejipi emu, cundjananima eigiçia cumafarmutqean.

13 Cundjan cumatulusfuda bqvsarpçi, bqvsamançi, Gødqtupan.

14 Guta cutumu-tumutuda amanuā, cutsumutuda şananima, şan tecida cunjima manəana şunçi, çeçan Gød'nci maçean cumutuda şuna, manəana mutaükmunia, manəana şunanda.

15 ¶ Jon cutupji ejağiat-umurada, şanciejipi āia cutqnada āta, şa sigjağjaci āfat şuna, ş bqvs çeçan, cunjini dajia eşa-munida.

16 Cunji tupçi şun maçisinqmunia, cutuşinqmuta şananima.

17 Moziz mutta eufqnara tşeqguda, Jezus Crişt tupçi cumutaāguda, cumanəanuda şun.

18 Amanana bqvmuş ātealan Gødncieja teci, çeçmaçean çeçtupan matumagua, eçimunçi ejaşqşun cumuni-mutaçean, çeçtupan cutupji çeçunaştaşanjata.

19 ¶ Şançitçi Jon ejaği-qmuşunda, Juamalim jaminafin cutupji preşndjan, levjndjananima āçean ueçtumurupji ş Cunna sa?

20 Cumurada cundjananima şalatas, cunjini müş bqvs Crişta.

21 Cuçil ueçtumurisinda ş Apama sa? Unda sa Eljas? cutuşikmutuda ş Unda sa cunji profit? Cuçila tuşicuda.

22 Cundjan cuçil ueçtumurisinda cunjima ş Cunna

sa? cundqm ían umurea íananima íaminafin? Cundqm sa maqgíea maam?

23 Cucutqnada, í ágqlamuía àmanapisisin, tufalatasaneasa ā tsenqeinçieçipi, cuca profit fezja cutqnafin.

24 Cundjan tumujaminafin ucutumurupi farise'ndxlamqmuş.

25 Cundjan cucutumuruq-mufunda cunjima ; Cundqm sa muni ūnafigjata satula bqv Crjst? bqv Eljas? bqv cunji profit?

26 Jon cucutqnada cundjananima, Sima átuūnafigjata, Sananima mutta cutsumunata, san cunjima cinumqmuía.

27 Cunjin ía sigja ía cumaneangjata, cunjimin cili í bqv manqeqgu tuūlatupi.

28 'Đançitaci cutuustagusinda ūna Befabara Jerdan etacupi, Jon tuūnaşifin.

29 ¶ Cunji ámaşunna Jon cutecimufunda Jezus eiçieçipi uaneanegatqdara, cucutqnada, Alagunisina Gød'ndxlama lamupi, cunjın cuūluşunabenœa ulqpa àmanjamalim cułapunargjatacan.

30 'Đan cunjiaci êğgjaşinçita, ía cusigjœa ua āşatsūnaci í bqv cuçan, cunjın cuīa-munida.

31 'F bqv eiçieçia jealada, Izraelupi cunjın cumutu-cunaştasanœa, cutupi í áīa ūnafigjata simaci.

32 Jon eĵğgida şançita, í áteçida Cuspik āgun'ndxlam eiçieçia cupqdecilata cucaçeu duv.

33 Ciçieçia í bqv jealenatada; cunji tupan ía ççali-

tūūnafisin simqei ía cucuṭqanada; Cunji àmana sa tecimus Cuspik cupq-decilata cunjín cucuūnafua 'Fma Cuspik.

34 'F átecida, í áeuan áq̄gigjata sūn annu Gød'ndslam mæu.

35 ¶ Cunji ámafonna cutsumunipicinda Jonicja eiçicja mafatuqpi.

36 Calagunat-ujnada Jezusima, Jon cucuṭqanada cunjidra, Alagunisina Gød'ndslama Lam.

37 Cunji mafatuqpi murqpicifin cunjima cusigjapicinda Jezusima.

38 Jezus cutumufunatada, calagunada cundacja eiçicja sigijnafin, cucuṭqanada cundacja ¿Cunnima sapatankgjata? Cucuṭqanpicinda cunjima, Rabi (cunjín cuca-qæu Tæna) ¿Ci sa muni-muṭu?

39 Cucuṭqanada cundacja, Mutalagunijnapi. Cumutalagunapicinda cunjimin tumuṭan, cunji mealan cutsumuṭupicinda cunjima, tenf s̄s sinçik cuçicagada.

40 Andru maf cullam ua eiçicja murafin cutana, Sjman Petš'ngi mucusin.

41 Cunjin cuja tanacada cūjamunçicja Sjman, cunjima cucuṭqanada, 'Ip annu teci Mesjasicja, cunjín Crjst matuapuna.

42 Cutstqatqamufunda cunjima Jezusupi. Jezus tecifin cunjima cucuṭqanada, Sa samunata Sjman Jonas'ngi mæuan, Sa sa āpamunūana Sefas, cunjín cucau íūf.

43 ¶ Ácu mealan cunji uspan Jezus cucuṭacqeurada

Galileupj, eutstecida Filipicja, cunjima cucutqnada, sigijn ja.

44 Filip maf Betsjdandslam ua, Andru Pests'nda cullam uqpi.

45 Filip eutecida Natanielicja, cunjima cucutqnada, 'Ipa tecida cunjiungicja Moziz, profit'ndjan acuan eca-maagjasin, Jezus Nazaref'ndslam, Jozef'ngi maeuan.

46 Nataniel cunjima cucutqnada, Nazaref jina amana tumutunnaca. Filip cunjima cucutqnada, Mutalagunea sa.

47 Jezus cunjima calagunat-ueqtacuda apipi, cutupi cucutqnada, Alagunea sa Izrqal'ndslam sunqci, ueq-lanunnacqi.

48 Nataniel cunjima cucutqnada, ; Cundqm sa jacipj jealqmutu? Jezus cunjima cucutqnada, Filip seja a jijninaca, fig uratun sa tumutafin seja atecida.

49 Nataniel cunjima cucutqnada, Rabi sa sa-munata Ged'ndslam maeu, sa samunata Izrqel'ndslama ciy.

50 Jezus cunjima cucutqnada ; Und' ja sa-çisinay-gjata eaqjasin seja etecifin seja fig uratun mutu? qfat suna sa-tstecuna.

51 Cunjima cucutqnada, Suna-apan sananima atu-murea. 'Dançi-ufpan san tecuna evn'upj ustunnq-munidqra, anjl-amalim utafueja, utafmenanda amandslam maeu.

Capts II.

1 Mutan mealan àmana cutstueumufunda Cana-Galile, Jezus'nci dqbin gqta cumutuda.

2 Cunji tueupi Jezusicja, eicicja mufatealandjan-
anima áeun cumjìmufunda.

3 Cundjan tanacafin ìn Jezus'nci dqbin cucutqnada
cunjima, cundjan ìn apisù.

4 Jezus cunjima cucutqnada, Cερα, sa bqν ìa ceqli-
ùstaga, étuùstagu bqν ìa cagu àrum.

5 Cedqbin cuceqli-urumunqumufunda ssvant'ndjana-
nima eiciejipi.

6 Gqta cumagqtuda sics sima taseta xiqci, cuca
juàmali cumuni tumueusigjatacun, cutjar cumbj,
áeundjan mutan fscin àmaçi.

7 Jezus cuceqli asqtjìgu-mufunda cundjananima
sima cuuji caljamalim, cundjan casqtjègatúsinda sima.

8 Cunjin cundjananima cucutqmada, Asqtueq-
tacúsina atama mstecuūnci. Casqtueqtacúsinda
sima.

9 Atama mstecuūn talaguèllañin sima matujñay-
gmatqci, cutupi cunjin cucinumqmutuda (ssvant
àmali cutupi cjealqmutisinda) atama mstecuūn
ejìda brjìd-grumicja,

10 Cunjima cucutqnada, àmanqdqra cumuni ìa
tstuungjata ìma ìn, àmana úlu ulèlqmus cumuni
tstualmuta ìn ècìma tupqci, Sa ìmatupqci sa ā tuun-
gjata.

11 'Ƨançi ūstagu matunnacqi Jezus cuĵa tuŭstagu-muſanda Cana-Galile, cutstumutecida abĵla, ciĵicĵa tumeqiĵcindĵan cutsteci-sinqnuda ciĵicĵa.

12 ¶ Cunĵi uſpan cumutatumutuda Capſniam, cetu, cedqbin, cemaacusamalim, ciĵicĵa muſatealandĵan acun, cundĵan baſ ſatura tumutumufanda cunĵ'isin.

13 ¶ Juamalim muni ĵiſabagudafin Paſovs cuĵe-epatugatuda, Jezus cutuĵcĵida Jerusalemuĵi.

14 Cumutqtstecida templ amalim ttstettarmuĵafin ocs, ſep, duv'ndĵan acun, muni tukgqmurmutuandĵan acun cutumugqtuda cunĵi ueqn.

15 Cunĵin gumugatafin taĵuĵupata eca lĵna, cutstē-iygānqmanqtsicurida cundĵananima, ſep, ocsndĵana-nima acun, cuŭla tuĵuĵtaeada muni tukgqmataĵcindĵa-nanin muni, cutumuſpqnuda tabldqra.

16 Duv teturmuniaĵcindĵananima cucuĵqnuda, Tume-nisin ſan asipĵ, san baſ ttstettarmuĵuana edqbuancĵi ueqn.

17 Ciĵicĵa tumeqiĵcindĵan cĵalenatusinda ecamq-nuĵi, ĵ ĵzueq āpan sin ueqtuĵi curu.

18 ¶ Juamalim ciĵicĵa cucuĵqnisinda ĵ Cundqm sa tualaga-ŭstagan ŵananima? sandqgia saŭstगत utunnacqnuda ŵananima.

19 Jezus cundĵananima cucuĵqnuda, Ullisina ſançi ueur, mutan meala āĵil-elenateā.

20 Juamalim cucuĵqnisinda, 'Ƨançi templ cuĵiſatu-ran-elqnisinda fertisics ĵ ĵ Cundqm sa telenateā mutan mealan ?

21 Ciġin apipj tupan cucuṭqanada, ucqutupj cutuṭeuda.

22 ¶ Cunjin àmanqanafinġi uspan ciġicja tumεaqġiċa-la cumujċalqnisinda cunjin cundqam cutqanafin cundġananima, cutumufatusinda seripċs, Jezus'nci àġġia áeuan.

23 Paqovsdqra cunjin tumuṭafin Jeruſalem atama mealan, ūru àmana cutumurisinqanada cunjima, cundġan alagunat uſtaġaſin cunjima matunnac'eaſtaġu.

24 Jezus baq ġisinqanada cundġananima, cunjin daġġia ūl jċalqmutada àmanupj.

25 Cunjin baq tumεaqġiċaurada cutupj, cetaudagġia cutupj cinnum-apisùa-muṭada.

Captſ III.

1 Nicodemus Farisġua, Juċalupj tſenua cġàmanqmutada cunjidqra.

2 Cunjiun cuġicqtukūnegatada lucuk Jezusicġipj, ciġicja cucuṭqanada, 'Fan ſġia tecġġata Gød'ndſlum àġġā, àmanan daġġia cunjuicġik ūſtaġu cundqam, tula Gød tuabġlanuġu cunjima.

3 Jezus cunjima cucuṭqanada, Ÿūnqtupan ſġia ácutaġġata, Tula àmana baq ġila matumagū cunjuicġik cunjin tumuṭſenmuṭua Gød'ncġicja.

4 Nicodemus cunjima cucuṭqanada ; Cundqam àmana ġila matumagua daquādara? unda cunjin ġil aġumuġua ānupj, ġila tumuṭumagupj?

5 Jezus cucuṭqanada, Ÿūn ſġia ácutaġġata, tula

àmana bqv çila matumagua simqci, cuspicunda cunjinaqaçik tumutxumutua Ged'ncieja.

6 Api matumagua annu api, cuspica matumagua annu cuspic.

7 Ula tunnacia ecutqanajin seja, san ala çila matumagua.

8 'Uja ulaftupan cumuni tsūsgjata, samuni musgjata úsa, saçik cutupj jøalenata, ç cullam-la, cutupj-la? cundqm matunnacamus cuspic matumagua.

9 Nicodemus cunjima cucutqanada ç Cundqmala émusgjataeun?

10 Jezus cunjima cucutqanada, Sa sa-muta Izraelupi galikmutuā ç cundqm sa cutupj tunnukgjata?

11 Šūn acutangjata seja, jan murafingitupan amunit'umusgjata, jan tecifin-çitupan amuni-àgigjata, san bqv muni musurgjata janenin àgijpi.

12 Santula mafurdunu ja étumurqmus sananima usipj çis ç Cundqm san mafatea étumurqmus évn'ndxlam çis?

13 Bqv ja al uejida évn'upj ueali àmana, cunjitupan cutupj uejida cullam menajin, cunjina manandxlam mæu évn cutumutaeun qram.

14 ¶ Tqsja Moziz tstueqmqtajin sspant àmanq mutunnac'usin, cundqm àmanandxlam mæu ā tumutueqmqtuana.

15 Ciçieja çisinqmutuandjan mulqeusinaūk, cundjananima ēamanqmutupj eutaceta.

16 ¶ Ged ulu cumutaāgu-curada àmanupj, cutupj

cutjamugatukgamatuda cemqecançi annuğuçi, eiçieja çisinqmutuandjan mulakîneali, cundjananima eëamanqmutuana cutaceta.

17 Gød bqv çeqli mutuda cemqecançieja usin, àmanupj ueagunamunipj, àmanançieja ëamanqmutupj-tupan.

18 ¶ Ciçieja çisinqmutua bqv mameaguanana mutisinea ; çieçieja çisinqmutunnacqcindjan cumameaguananisinea cunjindagia bqv mufatuda Gød'nçi mqean annuğuçi.

19 'Şançita cumuçgqlqnisinea, San bqv tumutujealenatqeurada Gød sananima tujèalenat'alagunafin, san cutupj álafqnada, ulap'eaftagu cumjamana san.

20 Ulap eaftagua cumuni iŋganqçjata içalupj, cunjın ácan bqv tumutujealenatq curu, unnasineali.

21 Şün mututasua cumuni tumutujealenargjata, cunjindagia cumuni caşgjata tumutecipj Gød'nçieja tumutumututasançi.

22 ¶ Cunji uşpan Jezus cutşugutuşjnada eiçieja mufatealandjananima Judeipj, cunjisin cutşumutuda cundjananima cutuñafisinda.

23 ¶ Jon ácan cutuñafida Enon, Şalim gqta, cunjisindagia sima ūru àmana cutupj cumanqtumuñanafisinda cunjima.

24 Jon muf bqv ĩa tumutupea-muçida priz'n'upj.

25 ¶ Jonieja mufateala, Juàmalmim'ndjan ácan mu-cusipj cumaduçieçapicinda.

26 Cutuşfisinda Jonupj, cunjima ejağçisinda ; Rabi

cunjiün scja tʒagafin Jerdan etucupi, sa çeàgjafin ja-nanima, cunjìn euūnafigjata, unna àmalim eiçiejiçi cutuʒgjata.

27 Jon eucutq̄nada cundjananima, 'Evn'dxlam tupan taqumus, àmana cutumutaga.

28 San āpan ja murada āta etuʒicafin sananima, 'F bqv Crjsta, j cunjima ulustega-tupan.

29 'Ārum tuçuā tupan cumunit-ulustugatagu àrum tuçagafin epançi, àrum tuçuūnçi moaragan, eiçieja cumuni muʒgjataean, ūlu cumuni-tumura-ʒabagar-gjata eiçin āʒa; cundqm j āçiʒabagar-gjata ūlu.

30 Cunjin eulanareq̄taçea, j mutta j̄eçunareq̄taçea.

31 Aguanandxlam eupaμutuacin annu maneançi, uʒindxlama uʒipi tupan mujealqmuni, ēvn'ndxlam eupaμutua annu manean-çsçi.

32 Cunjin cumunit uμaʒgjata cunjìn teçifin, mura-fin āean, àmana bqv āla maʒata cunjimin àgja.

33 Cutupi maʒataçindjan Gød'nçiçiçi cutuʒānunar-gjata.

34 Gød jaminafin cunjìn cumuni cutançjata Gød çeqli cutq̄naʒinçitupaçi, Gød'ndagia cunjima j̄zuk eutukçjata Cuspik.

35 Emuā ūlu cumuni-euʒgjata eemaçuançiçia, eiçin ūʒupi euūla tukçjata annuqaçi.

36 Matumaçuaçinçiçia maʒataçin eiàmanq̄muțuana eutaçeta, matumaçuaçinçiçia maʒatunnacacin cunjìn bqv āla àmanq̄muțuana èca, Gød cunjima eʒalapa-munūana.

Caps IV.

1 Àmana àgijatumurafin Tεεαcingieja, Farise'ndjan maf murada, Jezus maf manεana ūru àmanançieja tumumafatada, ūnafinda, bqν maf Jon euean,

2 Jezus maf cetu bqν ūnafida, eicieja mafatandjan tupan euūnafisinda.

3 Cuçèllqεqtacuada Jυδεandɣlam, cueqtakūnegatada Galileipj.

4 Cunjin maf āla manqεqtakānεa Samesia.

5 Cueqtakūnegatada Samesia siti àāpamunifin Sjεar, cunjina maf tuεulupj gata Jacub āta tukèllafin eεmç-eançieja Jozef.

6 Jacub'ngū qnaran gata cuštunnqmunida. Jezus cutumuafmutada ānaran ĩna sūāta siecsɣdara.

7 Cεpa gātandɣlama cumanasetĭnuda sima, Jezus cunjima eĭātumuťuulada.

8 Cicieja mafateala cumutqtstettatada sitiupj atama.

9 Samesiandɣl-cεpa eicieja cueťqnada ĩ Cundam sa Jυα ĩa Samesiandɣl cεpançieja tumuťuula? Jυ'ndjan bqν muni tumuťɣamutu eurisinda Samesiandɣlam àmanançĭ.

10 Jezus cunjima cueťqnada, Satul'jealqmunisa Gεd'nci mutaāgu, eiciejipjnda seĭa cutumuťuuyĭĭata-cun, sa sa-tumuťuulasa eicieja, cunjina seĭa cutuulat-ueamananasa.

11 Cunji cεpan eicieja cueťqnada, Tεena! sa taset

apisù, ānaranda úlu istumula, ġ Cundam sa tasetu cunji sima usinqmuniaei.

12 ġ Unda sa maneaġġjata ípicin emunġieja Jacob? ġananima tukèllafin ānara, cullam cestu cumunit ulada, eiġin eiġualġamalim, eiġin catl'ndġan āeau.

13 Jezus cunjima cucutqanada, 'Đandxlum sima ulq-mus eja ġila tqpunəa sima.

14 'Fa tumuťuuluān baq ġila tqpunəa sima, sima etuulqei eiġieja cucisimqmunūana, cutaceta eāamanq munūana cunjima.

15 Cunji eepa eiġieja cucutqanada, Txena! tuulea sa ía cunji sima, í baq ġila tqpunəa, í baq ġila manasetəa śandxlama.

16 Jezus cunjima cucutqanada, mutġūa sa satucunġieja, cunda sapġ acum eqtaeəa.

17 Cunji eepan cunjima cucutqanada, Ua tukmuťun-naea í. Jezus cunjima cucutqanada, Đūnqāpan sa tušikġjata uupġ.

18 Sandqġia satukdqťada fġv uupġ, sa tstakmuťacun qram baq satucun cunġin, xūn cutupġ satušicada.

19 Cunji eepan cunjima cucutqanada, Txena! seġa áteciġjata profita.

20 'Fanenin mutaeġin cumuni eġġapalqanada śanġi tułaran, san muś cutaġġjata, Jerusalem tupqmuś āmana āla eġġamunūa.

21 Jezus cunjima cucutqanada, Cepa! sa muśateəa ía, eiġepatugargġjata tġm san baq eġġamunūana śanġi tułaran, Jerusalem'nda Emuqcinġieja.

22 San ulqf muni çgjamuni mulamia, ían mutta íealqci çgjamuni, Juámalim-tupan cutumεamanqmu-tisin.

23 Tjm eíèpatugurgjata, àrum euñεgurgjata sùn çgjamuniçindjan cuçgjamunisineá Emuqçinçieja sùn, cundqm-tupan-dqgia Emu cutumuçgjamuni-cuîgjata.

24 Gød annu cuspica, eieieja çgjamuniçindjan sùnqtupqmuî eieieja euā çgjamunisineá.

25 Cunji çepan cucutqnada cunjima, Mesja, Críst matuapunqci, cupatumutumus usin euíl umureá ía-nanima.

26 ¶ Jezus cunjima cucutqnada, í! seja cutangjata-cuan í cun! cunjin.

27 ¶ Cutafünεgatada cunjidqra eieieja mafatealan-djan, cundjan cutstecitunnacusinda cunjima àpemata cunji çpançi, cundjan bqç cutqnada cunjima cutupj ç Cundqm sucutumafmutu? Cundqm sa àpemarmutu cunjima?

28 Cunji çepan cuçèllqçatacada sima àtasetafin, cumutqmuçida sitiupj, cullam ujamalimupj cucutqnada.

29 Manalagunisina uá ía ūl umurafin émuni ūstq-gafin ātealan ç bqçvanda cunjin Crístqci?

30 Cumanutafünεgatusinda eieieipj siti'ndslam.

31 ¶ Cunjidqra eieieja mafateala cutstuatamalagu-nisinda cunjima, cucutqnisinda, Tçena sa āl atameá.

32 Cucutqnada cundjananima, Ácuan átstumisinay-gjata, cutupj san bqç íealqmuni.

33 Ciçieja mufateala cumamucutumurisinda ; Unda la matuatamara cunjima ?

34 Jezus cucuțanada cundjananima, Ámuni-tumisi-naŋgiata ía jaminafinçieja arumumutupi, ūleastağupi ía çeqali ūstagaşin.

35 San tecigjata fôs munt cuã munata árvestupi. 'F mutta sananima cutaŋgiata, Alagunisina tuculealupi, cundjan cuŭliagunurdatu árvestupi.

36 Cutupi usaguãn cutumuțușabagudua, cunjın cutumeamanamutuana cutaceta, tupușandjan ușa gıandjan úygumbj cumasabagudapicinea.

37 Cutupi àmana cucutaŋgiata, Àmana tupușumus, ácan àmana tupan cumunit-ușukgiata.

38 Sananima áçeqali ușaguda san tupușunnacanaşin, ácundjan tupan cutupușada, san cundjananima tjamugad ūstukgamata.

39 ¶ Wru Samesiandşlam eullumçei cumușatuşında, Cundjan muraşin cunji çepaŋçi cutana. Cuŭlumurada ía émuni ūstagaşin.

40 Samesiandşlam àmana ūnegataşin eiçiejiپی cutumutşumutuşında cunjima. Cumbj meala cutstşmutada cundjananima.

41 Wru àmana cuçila mușatada cunjima cùqan muraşin cunjima.

42 Cucuțanisında cunji çepaŋçi, 'Fan àram tumurapuşatada eiçieja, bav sa àgjaşinçitupan, ían āpan murada cunjima, ían tecigjata cunjima şūna Crjst, àmanadqraŋçi ēamanançei.

43 ¶ Tumelaèllasin cumbjibi cullam cucqtaeada, cucqtakūnegatada Galileupj.

44 Jezus eetu cucqtanada, Profit ciġin isin baq tumu-
mafata.

45 Cunjin ūnegatafin Galileupj cullam àmana curu-
munisinda cunjima, cundjandagja cuūlqtecisinda cun-
jin tuūstagaġin Jerusaleml fest dāra, cundjandagja
cuūl utafada cutupj.

46 Jezus euġila-mutqtumutuda Cana-Galile, cunjin
tuūangamatafin sima, Cunj'isin cutumargellada
mamuangutuān, cemqean cutarugarmutuda Caps-
naum.

47 Cunjin muraġin Jezus ġila cqtakūnegata Galileupj
Judeandxlam cucqeanegatada cunjima, cunjin cutu-
mutsuġinada cunjima etu ēamanqunupj cemqeanġi,
cunjin daġia apuneandagi.

48 Jezus cunjima cucqtanada, San tula tecainasaq-
maf matunnaceastagu san baq mafateā.

49 Mamuangutuā cunjima cucqtanada, Txeŋqei !
mutqmenēasenna ša cġjala mulqeaūna.

50 Jezus cunjima cucqtanada, Mutjēasa ueqtupj
sa mqean cġamanangjata. Cunji ūn cumafatada
Jezus cundqm cutqnaġin. Cumutqmenada ciġin ueq-
tupj.

51 Cunjin cumutqsifġiatada ciġin ssvant àmalimun-
djananima, cumurisinda cunjima, Sa-mqean cġama-
nangjata.

52 Cucutumurada cundjanànima ; Cunjidara cunjin

īa àmananara? Cjāgjisinda cunjima, Tūcāqim sevn
 ʔsdqra cutupalasandecuda puturu.

53 Dqrūqēin cumujəalenatuda cūca ʔs Jezus cunjima
 tucētānāfin, Sa mācuan cjàmanāngjāta. Cunji ūn,
 eiġin ueqn mutuandjan áeuan euīla mufatūšinda.

54 'Ḍanġi ūstāgu cumbja Jezus ūstāgāfin cunjin eā-
 tukūnēgatafin Galileupj, cunjin ġeēllqacatacafin Jūdea.

Ġapts V.

1 Cunji uspan cucāguda Ju'ndjanānin fest, Jezus
 cutucjida Jeruśalemupj.

2 'Una Jeruśalem euānarāngjāta šep gat gata āna-
 ra, cunjin euāpāngjāta ēbru guta Betezda, cunji ānara
 ūjn cutelandecēata fiv pōsġ.

3 'Una pōsġ ūrū àmana cumuni-tupjāšanēida dupa,
 ámafa, ēiljna, ġiʔsācindjan áeuan. Cundjan cutsu-
 magatūšinda simupj cunjin muni eāgupalānāfin.

4 Anjl muf cumuni eapāgūncunada simupj, cunji-
 dāra cumuni eāgupalānada. Cunjin eāgupalānāfinġi
 uspan, àmana jāt aġūncunāfin cumuni àmanānada
 cutaceta suk.

5 Àmana cutumūtada cunji ānaran fsti at ʔ ġisāgu-
 mūtā.

6 Jezus tecifin cunjima ēa cundqm šatara cucētū-
 murada cunjima ġ Unda sa eufġjāta tuməamanānupj?

7 Dupā cunjima cucētānada, Tʔena! àmana baq
 jā āl unisūnari curū sima eāgupalānāqmus, ēmuni

tumqasisinanqmus simupj áeuan àmana ía cumuni íat
qgawgqmat.

8 Jezus cunjima cucutqnada, Cagatēasenna sa çin-
decēataeuan, caqjñea sa.

9 Cuceítacuan cunji ūn ejàmanqnada, cucagatuda
çindeca, cucagjñada. Cunji mealan maf Sabaf.

10 ¶ Juàmalim eiciejā tumēamanqnaşin cucutqni-
sinda Sabaf à àram, sa bq̄v íma muna àram sina
çindeca.

11 Cucutqnada cundjananima, 'Fca ēamananaşin
cuçqali atuda ía şa çindeca, ía cuçqali ínada.

12 Cucutumurisinda cunjima ; Cunji ūn seja cutq-
nada? Cagatjñeasa sina çindeca.

13 Mameamanqnuā cutupj cutunnacuda, Jezus'ndq-
gia cumisùpj cjnada, ūru àmanandqgia cuçgiameaga-
tuda cunj'isin.

14 Wşpan Jezus cutstecida cunjima ùna templ, cun-
jima cucutqnada, 'Āram satumēamanqnada, ula çil
unnacqnicunna, sa çil qrugataūna āşat ūlu exs.

15 Cunji ūn cumanjagjida Ju'ndjananima, Jezus
maf cunjima ēamanqnada.

16 Ju'ndjan cutstq̄rugat-alagunisinda Jezusima,
cutagupun-alagunisinda cunjima, cunjin dqgia Sabaf
dqra cutuūştaguda cunji ūştagu.

17 Jezus cundjananima cucutqnada, 'Edq̄ban cumu-
ni ūştukjata, áā ūştagēea.

18 Cutupj Juàmalim cuçila tagupun-alagunisinda
cunjima, cunjin dqgia bq̄v āl issetta Sabaf, cunjin áeuan

cutumumunuda Gedicja, cundqm cunjın maam cuma-
tecida cuca Gød'nçicijı manacqı.

19 Jezus cundjananima cucutqnada, Đün sananima
ıfâgi, mamagıa cetıpeaçik ũstıgu, cunjın muracuk-
ũstıgutıpan cıçımınçı, cunda cucaıtıpa muni ũstık-
gıatecayı.

20 Emuqcin cucıfıgıata Mamagıacınçı, cunjıma
cumunitıalaga-ũstıgu cutaceta, cunjın âfat xūna
cutıalaga-ũstıguana, bıv cucaın san tecıfın ârum,
cutıpı san tunnaceâ.

21 Tasıa Emıa cumuni âamanıgıata apunçin-
djananima cucunjıta Mamagıa cetı curımus câa-
mananeâ.

22 Emıa bıv çgıalanêâ âmanınçı, cunjın annı çca-
lıçgıalına cemacınçicıa tıpan.

23 Âmanıqdıra cūâ maacunıarmıtıana Mamagıa-
cınçicıa, cucaın cumuni-maacunıarmıtıacın Emuqcinçı,
Mamagıacınçicıa urımunıqımus, cunjın âcın bıv
urımunıa Emuqcinçicıa cıçicıa ıaminıfınaca.

24 Đün sananima âcutınçıata, ıa mıfatçearıa, ıa
ıaminıçinçicıa mıfata cıâmanıqmutıana cutaceta ;
cunjın âcın bıv âla tumıçgıalanêâ, cunjın apunandı-
lam cuânıada âmanıqmutıpı.

25 Đün sananima ı cutına, tım cumıncıqıada ârum
apunçindjan cutımurısınêâ Gød'nçı macınçı âfa,
cutıpı mıfatçcindjan cıâmanıqmutısınêâ.

26 Emuqcin cetı cıâmanıqmutak, cunjın âcın cuçalı
âmanıqmutıqıada mamagıacınçicıa.

27 Cutupjinda cutuabilqanuda tugqalamunipi, cunjindaqia àmanandxlum maçu.

28 Cutupi ula tunnacieòalan, tjm ejàpatugurgjata àmana tumèanmuçiqcindjan cuùla murisineòa cunjimin ása.

29 Cutufmanqtsicurisineana jm eàstaguacindjan àmanamutupi, ulap eàstaguacindjan mutta tumuqgqalamunipi.

30 'Etupeaçik ūstagua, cucion émuçgjata cundqm tupan átstufatasinateana, j sùn tupan átufatasaneana, jndqia bqy maam matufabagurmuta, édabuançieja tupan átufabagurgjata.

31 'Etupan étula tumèagja maam j bqy maçisinana àgjiasa

32 ¶ Áeun-tupan jaejipi ejàgigjata, cunjín áeun átecigjata sùnqetitupan jaejipi cumuni àgigjata.

33 San Jonieja ueutumurada jaejipi, cunjín sùnqtupan ejàgjida.

34 'F bqy tumèagja àmanançi, j cutqna tupan sananieja èamanqnupi.

35 Cunji Jon sùnqāpan àgijat-ujòalenatuā, san àarumurçellada èca eiçieja tumutuuppafumutupi.

36 'Facjipi ejàgigjata manèana, bqy euca Jon àgja-fin; Emuçein ja gqligafin, cunji ūstagu émuni ūstakgjataeun, cunjín jaejipi àgja, Emuç ja jaminafin.

37 Emuç estu ja jaminada, jaejipi ejàgjida; San bqy èca murada eiçin ása, san áeun bqy ja tecida cunjima.

38 San áeuan bav cunjima tumutumututásimuni; cunjima cunjín íamináfin cutupí san bav urumumuta.

39 ¶ Alagunqeurisina scripçupí san cutupí çisinançgjata àmanamutupí nan, cundjan íaçipínda àçiatumura.

40 San mutta ía bav āla ūnegateā tumεamanamutupí.

41 'F bav àmanançieja tumuunçurgjata curu.

42 Sananima átecigjata Gød'nçieja curunnaca.

43 'Edabuançi átumujaminuda acumupí, san ía bav āl urumuna, tula àmana cetupan ūnegatasa, cutupí san urumunasa.

44 ? Cundqm san mufateā ūngumbí muni tumu unçurgjatqeuru, san bav munitannuna Gød'nçieja tumuεufa ?

45 Ulap ía ánisanicealan Gød'nçieçipí eçàgitagu sananima, Møziz mutta san muni çisinançgjata sananima eççèçigitukçjata.

46 San tula mufatuda Møzizima, san ía lamufatusinda, cunjindqgia íaçipí eçeamqnuda.

47 San cunjimin eçamana tula mufurdunu, sanqgaçik mufateā ía gutana.

Capt: VI.

1 Cunjín cundqm àçieallasin, Jezus cutuçuçijnamufunda Galile acqmacan ácu ùsupí cateçusinda. Cunji acqmacan euqpañçjata, Tiberias acqmaca.

2 Ħru àmana cunjima cusigijnisinda, cundjandqia cutecisinda cunjim matunnac-œastqagafin, sucqcindjananima muni ēamanqnafin.

3 Jezus tularupj cuqjida, gata cutsumutuda ciqicja mafatealandjananima.

4 Paqovs fest, Ju àmalim muni ūstqagafin cijèpatugatqmunida.

5 Jezus, alaguèllafin meqgu àmana ciqicja qgjameagata, Filipicja cucutqanuda ; Callam ían fanara tetarqaguana śandjananima tuatumupj ?

6 Cundqm cumjac-ucutqmuruda cunjima, estundqia euūla tuca-ūstqguda.

7 Filip cunjima cucutqanuda, Bred tu úndrid peni tstetata bav cutupj manqeqgu cundjananima tstuatumupj èca.

8 Ciqicja mafatqa Andru, Sijman Pats'nci usqān cucutqanuda,

9 'Dan-qi tuculan ūlaā cuqigqamamanijta fiv barli bred, cumbj èc apumat'nda ; Cundqm manqeqgua ūru àmanupj cunjim ?

10 Jezus cundjananima cuqcali tumutuda àmalimunçi. Cunjisin cuqilumbineida suca ūlu ; Ūjamalim cutumutisinda, cundjan cumanaeqguda fiv tszand àmana.

11 Jezus cutumunada lof, cunjim cutupj sabagurcutqnafin cijmada ciqicja mafatealupj, cundjan cuqilimada àmanadqrupj, apumat'nda cijmisinda ūlu.

12 Àmalim tatamasjnatafin, Jezus cuqcali tijguda

ciçieja mufatealandjananima tqtuèllaçi, mulakineali.

13 Cundjan cutjiguardqtusinda culluma tēlv cofinos, àmanjamalim tqtuèllafin fiv barli lofa.

14 Cunji àmalim cunjim matunnaceœftagu cundqama, cucuqtanisinda, 'ðançi ün sūnqāpan cunji profit ian muni tanaceafin.

15 ¶ Jezus, tecifin cundjan çieurifin ciçieja tumutxemuçu eiç, cetupœala cucqtaacuda tularupj.

16 Cunji cunagja ciçieja mufatealandjan cucupa-tumupisinda.

17 Cutumupisinda uşiqnanupj, cateçusinda Caps-naumupj. 'Ulu lucaçunafin Jezus bqç iā cupatxœuçida cundjananima.

18 'Eca ūlu cucuçilinuda, ūsandagja cucupqtstufatuda.

19 Cundjan atakèllafin fsti fşloç cutstecisinda Jezusima écan āçun tjna, cièpatuçatjñuda uşiqnanupj, eçjñganisinda.

20 Cucuqtanuda cundjananima, 'F átjta! ula maacunaticœalan.

21 Cunji uşpan cucuçisinda cunjima uşiqnanupj, cucjtaecun uşiqnan cucicunuda ánna ūjn cundjan çieurifin tuūraqu.

22 ¶ Cunji ámaçunna ácu ūsandxlam àmali tecifin uşiqnan apisù cunji tupan Jezus'ncieja mufatealandjan tumupifin, cundjan ácun bqç alagunatuçuçida Jezusima, ciçieja mufateala tupan cutumupisinda.

23 Uşpan cuūneguardqtuda ácun qnan Tjiberias'nds.

lam cunj'isipi gata cundjan tatumafin bred Lerd sabagurecutqellafin.

24 Amalim tecifin Jezus cunjisin mutunnaca cucupatumupisinda, cutstuurak-tanacuşinda Jezusima Capnaum.

25 Cundjan cunjima tstecefîn ácu ûfan cucutumurisinda cunjima ; Rabi ! eundam sa ûnegatara şanupî ?

26 Jezus cundjananima cucutqnada, Sananima şûn ácutangjata, san ía tanakgjata san'ndagia tatamafinatada bred, san bav ía mujöalanatas tanaca ûjtunnaceöaftagu san tecifin.

27 Ula gura-ûftagiceöalan atumupî cumuni mulukgjataeun, áeun atumupî tupan san ā muni gura-ûftaguana, cunji atumupî ā tsāmunia, cumuni tēamanangjataeun cutaceta, àmanandşlum mæcu sananima cutstaguana, cunjiman-dagia Gød Emuqci cutuiçikgamatada.

28 Cundjan cunjima cutqnada ; Cundam ían ûftaguan Gød cuçeqli ûftukgjataeun ?

29 Jezus cucutqnada cundjananima, Gød sananima cuçeqli musargjata cetu jaminafinçieja.

30 Cundjan cutupî cucutumurisinda ; Cundam sa íananima tualagaûftaguana tumafatupî ? Cundam sa ûftaguana ?

31 Fananin mutaciñ cutstumisinqmütisinda mana usitupisin, eucan ecamandecēataeun, 'Evn'ndşlum bred cundjananima cutuatumuda.

32 Jezus cundjananima cucutqnada, 'Şûn tupan

sananima ácutaᅅgjeta, Moziz bqv tstuatumuda sananima cunji bred évn'ndxlama, édqbuan sananima cutu-
atuaᅅgjeta xūna bred évn'ndxlama.

33 Gød'ndxlama bred annu cunjin évn'ndxlam me-
nafin àmanupj eēamanauᅅgjetaeuan.

34 Cucuᅅqnisinda, Tæena! āla muni tuatameasa
ᅅananima cunji bred.

35 Jezus cundjananima cucuᅅqnuda, 'F ámuᅅa bred
ēamanauᅅci; àmana ᅅacjipj ūnegatamus cunjin bqv
çil amafagua, ᅅacjipj mafatamus cunjin bqv çila tapu-
neā sima.

36 Sananima ácutaᅅgjeta, san ᅅa tecida, san ᅅa bqv
mafata.

37 'Edqbuan ᅅa tagafin euil utufua ᅅacjipj, ᅅacjipi
àmana catacamus élap ālafqnaūna.

38 'Evn'ndxlam āmenuda, ᅅ bqv maam matufabagur-
muᅅua, édqbuançieja tupan átumuᅅqalikmuᅅa.

39 Emuᅅcin ᅅa ᅅaminafin ŝançitaci cucuᅅaᅅgjeta, 'F
maf bqv āl umulqea uceali cunjin ᅅa tagafin àmana,
ᅅ maf cundjananima çila ēamanauᅅana uŝpa mealan.

40 'F ᅅaminafin ŝançita cucuᅅaᅅgjeta, Àmanadara
mamaguᅅcinçieja alaganatamus, eiçieja mafatamus
āeuan, cunji àmana eiàmanamuᅅuamuf, ᅅ átēamanu-
muᅅua cunjima uŝpa mealan.

41 Ju'ndjan eiçieja cusimagusinda, cunjin-dagia
cutumeᅅgjeta, ceᅅu maf cunji bred évn'ndxlam cupa-
putacafin.

42 Cucuᅅqnisinda ç Bqvunda ŝan Jezus, Jozeŝ'nci

mæcan, cutupj emu, dabinda ían annu muni teci? Cundqm cunjín cutaŋgjata? 'F ácupatutumuda évn'ndslam.

43 Cutupj Jezus cundjananima cucuŋqanada, Ulap ía simagicæalan.

44 Àmanagaçik cetu ía ūnegateæ, édabuan tula ēepatugardunu cunjima, í átēamananæa cunjima uŋpa mealan.

45 Profit-àmalim cecamqnisinda, Cundjan cuūla tu-muŋtjuæalanæa Gød'ŋçieja. Emuqecin matujuæalamu-tuandjan íacjipj cuūl-utufua.

46 Àmana bq̄v āla teci Emuqecinçj, Gød'ndslamatu-pan Emuqecinçieja cutedida.

47 Ūn sananima ácutaŋgjata, 'Fa muŋatqcin cunjín ejàmananq-muŋtjana.

48 'F ámutacun cunji bred ēamananqci.

49 Sananin mutacjín cutstumisinqmūtisinda mana àman-apisisin, cundjan āta cuūla mqmjisinda.

50 'Ūançj bred évn'ndslamq mençei, àmana cullam atamqmus cunjín bq̄v çil-apunæana.

51 'F ámuta bred ēamananqci évn'ndslamq menafin, tula àmana cunji bred atumasa cunjín ejàmanqmuŋtjana cutaceta; bred étuatamqci annu ŝ'apin, cunjín átstaquana ēamanqnpj àmanqdqrancj.

52 Ju'ndjan cutupj cumaduçiejapicinda, cundqmq-muŋ cunjín cundjananima mutuatama eiçin apin.

53 Jezus cundjananima cucuŋqanada, ūntupan sananima átumureæ, san tula atuñnu àmanandslam mq-

eunçi apin, san tula ulînu eigin sapa sanqgaçik àmanqmutuan.

54 'D'apin atamqmus, şa sapa ulqmus cunjîn cuçe-àmanqmutuana cutaceta, cunjîma átēamanqmutuana cutaceta uspa mealan.

55 'D'apin dağia şûn tuşinamunia, şa sapan şûn mutstulisinançi.

56 'D'apin atamqmus, şa sapa ulqmus cunjîn îa eutsamutua, î âean cunjîma âtsamutua.

57 Tasja îa îaminafin àmanqmutua emu, Emuqcin îa cumuni ēamananğjata, cuçean cunjîn îa atamqmus cunjîma átēamananœana.

58 'Dançi bred évn'ndşlam menafin, bqν cuçean sananin mutaçjîn atumafin mana euûla mqmjisinda, şançi bred atamqmus cuçeàmanqmutuana cutaceta.

59 'Dançita cutuçtqnada sinagog Capşnaum çeâ-gjafin.

60 Wru àmana ciçieja àmurafin cundqm âgjaşin cucutqnisinda, 'Dan îan muşgjataœean annu mumuşatunnœa, àmanqgaçik cutupj muşatœa.

61 Jezus jealenataşin ciçieja muşatœalandjan cutupj tumurat-qrugataşin, cundjananima cucutqnaada ; Unda san âean cutupj tumurat-qrugurgjata?

62 San alagunat-uejœa Āmanandşlam mqœunçieja cucupj cunjîn cupq-tumutafin.

63 Cuspik tupan cumuni-ēamananğjata, api bqν matusinana, écutanğjataœean sananima cunjîn şûna cuspicœa, şûna ēamanananda.

64 San bəv ūla mufata àmanəqara, Jezus'ndəgia ūndəslam cuŭljəaləqnada eiqicja xūn mufatafin, eiqicja ēnatəgəqcinçi ācəun.

65 Cucətəqnada cunjın, sananima āəgjidə, àmanəgəqik eətə ĭa ūnəgata, ēdəbuan tupan tuūnəgata cunjima.

66 ¶ Cunji wspan eiqicja mufateəala ūrə caləsqani-sında cunjima, cundjan bəv cunjima ĭila təxəgjnəcə-rada.

67 Cunjidəra Jezus cucətəqnada tēlv'ndjananima ĭ Unda san ācəun ĭa qəəl-utəfəa?

68 Sĭman Pəts cunjima cucətəqnada, Təxəqci! ĭ Cunnicĭipĭ ĭan utəfəa? Satupan sa muni cətənatəqəama-nəgĭata.

69 'Fəan ācəun xūn seĭipĭ pufərgĭata sa annu xūna Crĭst, Gəd ēamanəqəcinçi məcəun.

70 Jezus cundjananima cucətəqnada ĭ Bəvund, ĭ sananima tēlv àmana tūmənada, uqəali cullama devl'ndəgi āpan?

71 Juđas Iscariətipĭ Sĭman'nçi məcəunçi cuqəəgjidə, cunjindəgia eiqicja ēinatəgəqəməf cunjın tēlv'ndəslə-məci.

Ėapts VII.

1 Cundəmə cətaəlləfin Jezus cətjnada Galilə, cunjın bəv cərada Juđəa tĭnə, Juəmalim'ndəgia eiqicja cĭə-nisında acəpunupĭ.

2 Juàmalim tumèagatatumaſin muranueur ejièpa-tugatada.

3 Cemasàmalim ejièja cucuſqnisinda, 'San sa çèllacqtaçea Judeipi seja muſateala sejiſi eua alagu-ũſtaçusinea.

4 Àmanandqgia baſ muni uſtaçueuru mulasan-isin eetu tuçeqnqmus muçunaſtasimutupi. Satula cundqm matunnaca uſtukmuni ; Dqrara sa tuçalaga uſtukinu àmanqdqrangi.

5 Cemasàmalim baſ ejièja muſatuſinda.

6 Jezus cundjananima cucuſqnaada, 'Etuũſtaçu baſ ija eçqada, san tuũſtaçu cumuni-munata.

7 Àmanjamalim baſ sananima amatasuçi munuana, ija eutaçun eamatasuçi iſçjata, eutupi ndqgia amuni àçigjata ulqpeaſtaçu.

8 Utuſuejisina ſançi atumupi, i baſ iat uejea eutupi, ètuçja baſ ija eçqada.

9 Cundqm eutqèllaſin cundjananima eua tumutuda Galile.

10 ¶ Cemasàmalim utuſaſin uſpan, eetu áçun eusigi-çqtaçuada cundjananima atumupi, eunjin baſ muçunuſtasanuçjida.

11 Juàmalim ejièja eutanacuſinda, cucuſqnisinda ; Cila eunjin ?

12 Àmanjamalim úlu cumaduçiçjapicinda eunjimi-çjipi, eutjar-cutecisinda eunjima ija uç, áçundjan euduçiçjida cundjananima, eunjin muſ èççga-tuçan àmanançi.

13 Àmana muf bav cunustasaŋ-gutqnada cunjimicijipi, cundjandagia cumaacunatusinda Juàmalmupj.

14 ¶ Atama ùnqtupan cucuçaègjida ùna templ.

15 Juàmalim ùlu cutunnacūsinda, cucutqnisinda ¿Cundqm śançiùn jēalqmutu? cunjim bav tumutu-uppaşumutua āta.

16 Jezus cundjananima cucutqnada, 'Emuni àgigjatacan bav śa àgja, cunjiminq-tupan ĩa ĩaminasfin.

17 Tula àmana ciçicja urumumutuana cunjim cjealaneana ēçēàgigjatacan, ¿unda Gēd'ndslam? und'ē-tupan ulqf àgja?

18 Cunji àmana cetu ulqf cutqnu maam-tupan matuřabagurgjata, cunji mutta ciçicja ĩaminasfinçicja tuřabagudacuru cunjim śūnqci, cunjim ulqř'apisūqci.

19 ¿Apa, bavvanda Moziz sananima tşēllada? Dq-rara san cutupj mufurdunu? Cundqm san ĩa tanakmanijna acupunupj?

20 Àmana ciçicja cucutqnisinda, Sa cufpicqci, ¿cunjim seja tanakmanijna acupunupj?

21 Jezus cundjananima cucutqnada, Aūřtagat-utunnacqnada sananima ùlu.

22 Moziz sananima cuçqalj sseumsjaèllada, bav Moziz tupa ĩa ūřtaguda cutupj, ciçim mutacijim cutupj cuřa ūřtagūsinda, san Sabat-dqra muni çisseumsjaŋ-gjata.

23 Tula àmana Sabat-dqra muni tumuulupata cutupicqci Moziz tşēllasfin çgatuineali ¿Cundqm san ĩa-

cjipi jalapangjata éēamanaſin ua sūnaqāpan Sabat-
dara?

24 Ula ĩa ſamikmuticēalan ūnnupi, sūnupi tupan
san ā ūnnēa.

25 Jeruſalem'ndēlum àmali cucutqnisinda ; Apa?
ſan lumina cunjina àmanjamalim tanukgiatacusin
acupunupi.

26 Cunjin mutta ĩmaacunat-apisū cutangjata,
cundjan cunjima bav āl ufei. Bavunda la ĩealainu-
sina tsenqcindjan ſanqi uupi, cunjina annu sūnaqāpan
Crist.

27 'Ōanqi ūn ĩan annu ūl ĩealenuſgjata cunjina qtsi-
curiſin, Crist mutta qtsicurimus ĩan muſ bav cutupi
ĩealanēa.

28 Jezus qēāgjaſin templ cugalaſgutqnauda, San
ſ'qtsicuriſi ūl ĩealaſgjata, ĩ bav eqtaeuda acum étu-
pan, cunjina ĩa ĩaminaſin annu sūna, san cunjima bav
ĩealaſgjata.

29 'E cunjima annu ĩealqmuni, ĩndaqia cullamaqi,
cunjina ĩa cjaminuda.

30 Cundjan cutatalagunisinda cunjima, cundjan
bav āl atuda cunjima, cunjimin apuna-tapuna bav
ĩa eqguda.

31 Ūru àmana cumuſatuda cunjima, cucutqnisinda,
Crist cupamutumus cunjina bav āſa manēan-eaſtagu-
ana ſanqiūnqieja.

32 ¶ Farise'ndjan cumuriſinda àmana cundqam

àtufafin; Farise'ndjan, manœana prest'ndjan ácan cjaminisinda tsenealandjanima eicicijipi atupj.

33 Jezus cundjananima cucutqnada, Aã tsumarçel-lagjata sananima èca, cunji uspan áçila funateã cunjimicijipi ía jaminafin.

34 San ía tstanaceã, san ía bq̄v tecûã, étumutumus sanqgaçik cutupj cumutuana.

35 Ju'ndjan cucutqnisinda ¿ Cutupj cunjin eq̄tqce-œala? Fan muş bq̄v tecûã cunjima? ¿ Unda la eq̄taceã Jentil'ndjananicijipi? ¿ Unda la cunjin cutupj tujœalenateana?

36 ¿ Cundqm ían cunjin cutqnafin? San ía tana-œã, san ía bq̄v tecûã, étumutumus san bq̄v mutq-tumutuana.

37 Uşpa meala cunjin tatama manœanqci Jezus cuçigalqmunida, Tula àmana sima tapunu, íacijipi euã ûnegateã tumutuulupj.

38 'Fa muşatqci (cuca scripçs cutqnafin) cunjimin ânandşlam cumanojananeana sima ũru.

39 Cunjin cucutqnada Cuspicupj, cicicja muşatan-djan bq̄v muş ía tumuţaqusinda, 'Fma Cuspik bq̄v ía tumujaminuda àmanupj, Jezus'ndagia bq̄v ía tumu-uanşgutada.

40 ¶ Ūru àmana murafin cunji àgja cjàtufisinda, 'Şan şûna profit.

41 Ácan cucutqnisinda, 'Şançiŭn annu Crjst. Ácan cutjar-cutqnisinda ¿ Unda Crjst Galilelam ua?

42 Scripçs annu àgja, Crjst muş David'ndşlam

qtsicuriā, cunjin muſ Baſliém'ndſlum uα David tu-
mutaſin.

43 Ju'ndjan úngumbj cumaduſciejapicinda eiſi-
cipj.

44 Cutjar euſicurisinda atupj cunjima, cemaam
ciſſettuſinda cunjima.

45 ¶ Ofiſs-àmaliſ cufunatuſinda Maneana preſt-
ndjananima, Farisè'ndjananicipjinda. Cundjan cu-
tupj cututuſmulqnisinda ; Dqrara ſan āl urduſnara
cunjima ?

46 Ofiſs-àmaliſ cucutuſnisinda, Àmanqgaçik cutana
cuçau cunji ūn cumuni cutançjatacun.

47 Farisè'ndjan cundjananima cucutuſnisinda ; Unda
ſan ácun tuſmæſſagçjata ?

48 ; Unda ruſ'ndjan, unda Farisè'ndjan cunjima
jā muſatuſinda ?

49 'Œançi àmalim tſenupj jœalqmutunnaca cunna-
caſçjata.

50 Nicodemus cundjananima cucutuſnada, cunjin
luçukdara tuūnægataſin Jezusiçipj cullam uqmuſ
cunjin.

51 Fananin lœ bqv muni jā ççqlqnu àmanaçi eiçieja
ā muſùdara, jan muni jā mura cunjima maam macu-
tanqt uçuſſi.

52 Cunjima cucutuſnisinda ; Unda ſacun Galile-
luma ? Tanacuſina, Galilelum cunjuicik qtsicuruα
profit.

53 Àmanqdara cutuſiſinda cùnqin ucatœalupj.

Caps VIII.

- 1 Jezus cumanacqtaacuda Oliv tularupj.
- 2 Ámafunna cumuçida templ'upj eja, àmanadara cutufünegatusinda eiçicijipj, cunjın cuçeàgimutuda cundjananima.
- 3 Scrib'ndjan Farise'ndjan áean cutstağatusinda cepançi cundjan alagunat-uulli-üstagaşın, cutumu-tisinda cunjima ùnqtupan.
- 4 Cucutqnisinda cunjima, Tşena ! şançi cepan ùlli üstagudara àmana catusında.
- 5 Møziz ùna le cuçeqli acupunğjata cundamçin-djananima ; Sapa ? Candam sa galikğjata ?
- 6 Cundam cuçutumurisinda cunjima tuarugátupj tupan, cuçutqnisinda cunjima çğalqanupj. Jezus mi-çipj cumuçummamunida, ùşq cutesamqnada miçin cuca muşûaçi;
- 7 Cundjan euā uçutumurisinda cunjima, cucutqnada cundjananima, ulap'apisûa euā tuñniguacunjima şiqei.
- 8 Cuçila muçummamunida, cuçil ecamqnada miçin.
- 9 Cutupj murafındjan cunnisisinda, euñlq-manqtsi-curisinda, q̄taçşş'ndjan cuñat utuşada, uşpan àruçşş-'ndjan cutupj cusigjisinda ; Jezus cetupan euā munida, cepan áean ùnatupan cumunida.
- 10 Jezus cumuşalatqşşimunida, cepançi tupan cute-ida ā muni, cucutqnada cunjima, ; Cı seja çeàğita-ğafındjan ? bqvunda seja āla cutqnat uannuşinu uççali àmana ?

11 Cucutqanuda, Bqvà! Tæenqei! Cunjima Jezus cucutqanuda, 'F áeun seja bqv ùnnea, sa eqtaæea, ula gil'ulapunaticunna.

12 ¶ Jezus cuçila cutqanuda cundjananima, 'Fámuta àmanupj tujæalamunia, ía sigijna ámana bqv ámasa à mutua, cunjim ejàmanamutagua jæala èamānanqei.

13 Farise'ndjan cunjima cucutqanisinda, Sa maaggiçjata maam, sa àgigjatacum bqv mamafata.

14 Jezus cucutqanuda cundjananima, 'Emaaggiamus maam ša àgja annu mamafata, í'ndagia jæalamuta étatsicurifin, í áeun bqv tunnæamutu ša eqtaçupj.

15 San àmanandagi muni ùnnæaru, í mutta àmanupj ùnnunnacq.

16 'Etula ùnnasa ímatupqei áñnnasa, í'ndagia bqv étupan, Emuqcin ía íaminafin cunda ípa munata.

17 'Una le san ecaman-deeægatacum cucutajçjata, Cumbjā cucupj àgjaçieinamus cunjim annu maçisinaana àgja.

18 'F ámaaggiçjata maam, Emuqcin ía íaminafin íaçipj culjagigjata.

19 Cucutqanisinda cunjima ; Cì sin emun? Jezus cundjananima cucutqanuda, San bqv àl jæalamuni édqbuanda ípicja, san tul ía jæalenatasa, san jæalenatusinda édqbuancieja áeun.

20 Cundqm cutçutanqmuşanda templ çeqçiafin ùna trezsi, ámana bqv àl atusinda cunjima, cunjimin tçpunandagia bqv ía cucqguda.

21 Jezus cundjananima cuçila cutqanuda, 'F átjneæ

śa ūn, san ĵa tanaceā, san māmĵea ūlapqei, śa tumutupĵi san bāv matqtumutua.

22 Ju'ndĵian cucuṭqnisinda ĵ Unda cunĵin maam macupuneāna? cunĵindāgia cucuṭqnaḁa, 'Eṭumutua sanāgaĵik mutqmutuana.

23 Cundĵiananima cucuṭqnaḁa, San etacunundślumāci, ĵ mutta āġunandśluma, san śanġi mutqandśluma, ĵ bāv culluma.

24 Sananima cutupĵi, ācuṭqnaḁa, San tumāmĵea sananin ūlapan; san tula ĵa bāv tecisa sūnqei, san tumāmĵea sananin ūlapan.

25 Cucuṭqnisinda cunĵima ĵ Cunna la sa? Jezus cundĵiananima cucuṭqnaḁa, 'E āmunata cucq-tupan ēmunit-umuraḁin sananima āṭealan.

26 Ūru āā cuṭaneā sananima, ūlu āmĵaqea sananima, ĵa ĵamināḁin cunĵin sūna; āmuni cuṭanġĵata āmananġi cucq-tupan cunĵin ĵa muni cuṭqnaḁinaea.

27 Cundĵian bāv ĵealenatada cunĵin Emuqciĵi cundĵiananima umuruda.

28 Jezus cuġila cuṭqnaḁa cundĵiananima, San tuca-marġellqmus āmanandślum maacunġicĵa, cunĵidqra san puḁateā ĵacĵiĵi cunĵiqein, ĵ ācun bāv muni ūṣtagu ēṭupan, cucqṭupan ēdqbuān ĵa cuṭqēllāḁin, cunĵitupan āmuni cuṭanġĵata.

29 Cunĵin ācun ĵa ĵamināḁin ĵa cuṭsūnġĵata, Emuqcin bāv ĵa ēllada, ĵndāgia āmuni ūṣtagat-ufabagurġĵata cunĵima.

30 Cundqam cuṭqnaḁin ūru cumuḁatada cunĵima.

31 Jezus cucuṭq̄nuda cunji Ju'ndjananima eiçieja muſataſin, san tuł ĩa ā muſurmuṭa san sūnq̄ munūana ſacin.

32 San ĩealenateana sūnq̄cipj, sūn-ĳagĳia sananima cutuſatasaneā.

33 ¶ Cundĳan cucuṭq̄nisinda cunjima, 'Ṙan Ābra-ām'ndxlum āmana, ĩan bqv tumεamasq̄muṭuda éca, ĳ Cundqm sa cutaṅĳiata, San tumuālateā.

34 Jezus cundĳananima cucuṭq̄nuda, Ḑūnq̄āpan sananima ĩāĳĳida, Ułq̄eāstq̄ḡua cunjin ułq̄upj cutu- muq̄liḡua.

35 Tumuḡaliguūn bqv cutaceta tsumuṭuān ueur, mamq̄ḡua cutacun cutsumuṭuana cutaceta.

36 Tula mamq̄ḡua sananima tuūlatasa sūnq̄āpan san munūana āmasaūa.

37 'Ṙ sananima ĩeala Ābraām'ndxlum āmana, san ĩa çepinaṅĳiata, ſa ğutandq̄gia san bqv āla muſ- muṭa.

38 Cucean émuni tecifin étsumuṭaſin édq̄buānçi āmu- ni cutaṅĳiata, san ácun san muni tecifin san tsumu- taſin sananin emunçi, cutupĳa san muni ūstukĳiata.

39 Cucuṭq̄nisinda cunjima Ābraám annu ĩananin emun; Jezus cundĳananima cucuṭq̄nuda, Tula Ābraám sananin emun san ūstukmuṭasa cucea Ābraám muni ūstq̄ḡaſin.

40 San ĩa ārum san çepinaṅĳiata éāĳĳiaſin sana- nima sūnq̄cipj, Ğed ĩa umuraſin, Ābraám bqv cundqm unnacq̄nuda.

41 Sananin emunçi-unnaca san muni lunnacangjata, cucutqnisinda cunjima, 'Fan bqv matuluffada ulqaci, jan cuca emu tupan tumumocarakmuta, cunjin annu Ged.

42 Jezus cundjananima cucutqnada, Tula Ged sananin emun san ja curasa, j'ndqgia atuunegatada acamupj Ged'ndslam, 'F bqv etupan unegatada, cunjin ja cjaminada.

43 Dqrara san ja jealanunu agja, san'ndqgia cutupj bqv muracuru.

44 Dev'l sananin emun, san annu cullama, sananin emunçi uftagu san muni uftaguon. Cunjin qta ula-patuk, cunjin bqv suna mutada, cunjin dqgia suna-pisqaci. Cunjin muni cutanqmus dsqtupan cumuni dasangjata, cunjin dqgia manšana dsa.

45 San ja bqv mafata, san'ndqgia alafangjata sunqcipj, egeagigjatacun.

46 ; Cunji amana ja tecua ulapa? 'Etula sunqci tupan agja, ; dqrara san ja musardunu?

47 Amana Ged'ndslama cumuni mafata Ged gq-ligumus, san cutupj bqv muni mafata, san'ndqgia bqv Ged'ndslama.

48 Ju'ndjan cucutqnisinda, 'Fan sunqtupa scja te-cigjata Samesiandslama, cuspicinda.

49 Jezus cucutqnada, 'F bqv cuspic amana, edqbu-angicja amunit urumangjata, san mutta ja munit alata.

50 'F bqv tumuungutqauru, ácanqtupan euungutua ía, mjaeanda cumjaeua.

51 Dūn sananima ácutangjata, tula àmana ía mafata cunjin bqv apunœa.

52 Ju'ndjan cunjima cucutqnisinda, 'Fan seja sūn tecigjata cuspicœi, Abraám capunada, profit'ndjan ácan, ¿ Cundqm sa cutangjata? Tula àmana ía mafata cunjin bqv apunœa.

53 ¿ Unda sa manœana íananin emun Abraám q̄t apunafin, profit'ndjan ácan mamjafin? Cundqm sa mujmangjata?

54 Jezus cucutqñada, 'Etula tumuungutasa í bqv maçisina mutua, édqbuan tupan ía euungurgjata, san cunjima tecigjata sananin Gœd.

55 San bqv cunjima jœalqm̄tada, étupan cunjima átjœalqm̄ta, cutupj, étula tusicasa šsqœi ámutasa cuea sananima; í mutta cunjima átjœalqm̄ta, ámunit urumangjata.

56 Sananin emun Abraám cuçifabagurtecida ša mealupj.

57 Ju'ndjan eicjeja cucutqnisinda, Sa bqv ía tumu-
tada fifti š ¿ Cundqm sa teida Abraámieja?

58 Jezus cucutqñada cundjananima, Dūna sananima ácutangjata, Abraám ā murdunan ámuta.

59 Cundjan cumbalenatusinda xi cunjima tuunigupj, Jezus cumugutatada, cumanqtsicurida templ'ndœlam, àmana-gumunan euqñjnada, cundqm cumanapus-
culatada.

Caps IX.

1 Jezus ānjnadara cutstecigamatuda ūa matumq-
gafinaca āmafāci.

2 Cutupj ciċieja mufatēalandjan cucutumurisinda
cunjima ; Tɣena ! cunna la ūlapunatarā, unda la cetu,
unda la ciċimun, cēdqbin ? cundqm cunjīn matumq-
guda āmafā ?

3 Jezus cucutqnada, šanċi ūn, ciċimunda, cēdqbinda
bqv ūlapunatuda, cunjīn bqv cutupj matutumāa,
Gēd'nċi ūstāgupj tupan ūcunustqsanupj cutamašamu-
tuda.

4 Āā ūstukmutuana ĳa ċqali ūstāgafin, ĳa ĳamina-
fin ā melamunatacan, lucuk cuĳilucqgunēana āmana
tuūstāgunnaca.

5 Ūsīn ūjmutacūn āā tujēalqmutuana āmananċi.

6 Cundqm cutqēllafin cumēllqtecuda apw miċipj,
cunjiqci cutumšī-ūstuk-gamatuda tqnupj, cunjia cutēi-
gqmatuda āmafūanċi tellan.

7 Cunjima cucutqnada, Sĳloam acqmacupj sa
mutqmūcusūa ; Sĳloam cūca ĳamina. Cucqtaecuda,
cumūcusida, tella cĳēalenatuda.

8 ¶ Ciċieja tɣamuniēala, ciċieja muni tecifin ātēqlan
āmafqtupqci cucutqnisinda ; Ap' šan, bqvund šan
cunjīn munit qmūsmūtafinaca ?

9 Cutjāc-cutqnada, Cunjiqēā ! cutjāc-cutqnada,
šān cunjimāndāgiā. Cetu cucutqnada ; 'F āmunata
cunjīn.

10 Cundjan cūcutūmurisinda cunjima ; Cundam seja ujealenatuda tella ?

11 Cjāgjida, Ūa Jezus matuapunqei cutūmšīstāguda tun, ĳa cutstēida tella, ĳa cuqeli mutqmučusida Sĳloam acqmacan, āmutqmučusida, ātjealenatuda tella.

12 Cūcutūmurisinda cunjima ; Ci cunjin ? Cunjin cutūsicada.

13 ¶ Cutstāgatusinda Farise'ndĳananieĳipi cunji ūnĳi āta āāmafamūtafin.

14 Sabat-mealan Jezus cutūmšīstāgumufunda tuna eiĳieja uustunanāfin tella.

15 Farise'ndĳan cunjima cuĳil-ūcutūmurisinda ; Cundama cunjin tūmeamanānara tella ? Cjāgjida cundĳananima, 'Fa cutstēigqmatuda tella, āmutqmučusida, ātjealenatuda tella.

16 Farise cutjā-cūtānada, 'Šanĳi ūn bāv Gēd'ndšlama, cunjindāgia bāv issetuda Sabat mealan. Cutjā-cūtānada ; Cundam ulqpa ūa cundam matunnacēastāgu ? Cutupĳi cumaduĳieĳapieinda.

17 Cuĳil-ūcutūmurisinda āmafānĳieja ; Cundam sa cunjimieĳipi teci ? cunjindāgia seja cutūjealenatuda tellan. Cjāgjida, Cunjinā profit.

18 Ju'ndĳan cānisānisinda cunji āmafānĳieja bāv lumina āmafāmutuda āta, cutupĳi ūcutūmurupĳi cuqeli ĳāatuda āmanānĳi eiĳimūnĳi, cēdābinĳieja āeun.

19 Cundaeja cūcutūmurisinda ; Unda sapieiu maqan

śan sapa matumagumufajin ámasa? Cundqm cunjın
 àrum tecigjata?

20 Cunda cucutqnpicinda, 'Śan ípa tecigjata xūna
 ípicin maean, cunjın áean ámasqei cumutumaguda āta.

21 Cundqmala cunjın jəalenatada tella, cunnala
 cunjima uastunqnara tella, ípa bqv jəalq cutupj, cetu
 ua daruqna annu, cetu sananima cumurea, san
 tumeqgjea cunjima.

22 Ciqimun cedqbinda cunda cundqm camalaguy-
 gutqnpicinda Ju'ndjananima qicurifinaca; Tula muş
 àmana cunjima tecisa Crįstqei, cundjan muş cunjima
 culenata sinagog'ndslam.

23 Cutupj camalaguy-gutqnpicinda, Cetu annu ua
 daruqna, cunjima-tupan san ā tumeqgjea.

24 Cundjan cuqil jısında àamasqmutafinqieja, cun-
 jima cucutqnisinda, Gəd'nqieja tupa saqıfabagur-
 cutanea, jandagia tecigjata śanqi uanqi ulapqei.

25 Cucutqnada, ; Cundqm ua la cunjın, unda la
 jmqei, unda la ulapqei? 'F àamutuda ámasa, ámuta-
 cun àrum jəalqei.

26 Cundjan cuqil ucutumurisinda cunjima, ; Cun-
 dqm seja āla ūstqguda? cundqm seja uastunqnada
 tella?

27 Cucutqnada cundjananima, Ájt umurada sana-
 nima ; Cundqm san bqv muruda? Cundqm san qil
 ucutumufgjata? unda san áean cunjima musatea?

28 Calen-gutqnisinda cunjima, Sa sa musmutacun
 cunjima! ípa mutta Mozicieja musmutua.

29 Gød sūnqmuf Møzizicja cūtqnada ; Apa la san-
giua, eallumala cunjīn ?

30 Cunji-ūn cucūtqnada cundjananima, 'F sananima
ūlu átunnakgiata ; cundqm san bq̄v iēalenurgjata
cunjima ? cunjīn ija cūstunnqnada tella !

31 Gød bq̄v munit urumurgjata ulapa àmanançi,
tula àmana eiçicja uungarmutasa, urumunanda,
cunjima cunjīn cja urumuna.

32 Atqdara ijan bq̄v muruda àmana uastunanna
àmanançi tella únafa matumagua.

33 Tula sançi ūn bq̄v Gød'ndslama cumjēanasa
cutaceta.

34 Cucūtqnisinda cunjima, Ulapqei āpan sa matu-
mqguda, ; Cundqm sa ijananima āgja ? Cunjima
cufilasqnisinda.

35 Cunjīn tumufilasqnasin uspan Jezus cutupj cu-
muruda, cunjīn tecijin cunjima cucūtqnada, ; Unda
sa masarmuta Gød'ncimqeançicja.

36 Cucūtqnada, ; Cunna la cunjīn Tšenqei, eī étu-
masatea ?

37 Cunjima cucūtqnada, Cutupj sa teci, cunjīn
āram seja cucūtangjata.

38 Cucūtqnada, Tšenqei ! ámusurgjata. Cunjima
cunngurecutqnada.

39 ¶ Jezus cucūtqnada, Tqmun ūstqgupj usipj ácu-
patumutuda, ámasqcindjananima utecipj, tel'jēalqcin-
djananima uamusatupj.

40 Farise'ndjan cunjima murafin cutjarcutqnada cunjima, ¿ Und'jan áeun ámafa?

41 Jezus cundjananima cucutqnada, San tula ámafa san mutasa ulqap apisùqei, San mutta tecimas, san ā ulqapunarmutuana.

Capts X.

1 'F sananima xūn àgja, cunji àmana ūân tumuça-annaca sepupi, áeupi tupan mulukmuçi, cunjín annu sjinataqei, lupatacinda.

2 Cunjin ūânçitupa tumaçi-muni cunjicun sep mšs-tecqi.

3 Qustunnqmuniā cunjima cumunit umuçigjata, sepamalim eiçin áfa cja muni mafatusin, cunjín eiçin sepupi munituaputumena, cunjín cundjananima munit-uluftak manqtsicuri.

4 Cunjin cumunit uluftakmanqtsicuri tupan eiçin sep'ndjananima, cundjan cja muni lustegjna cunjima, cundjandagia eiçin ásupi jøalenata.

5 Tecaannacuŋçieja cundjan bav lustegjna, cutupi cundjan çeiŋganadatu-tupan, cundjan-dagia bav mafata tecaannacqcindjananin áfa.

6 Cunji parabl Jezus cundjananima cumurada, cundjan maf bav pufatuda Jezus cundqm cundjananima umurafin.

7 Jezus cundjananima cuçila cutqnada, Šūn sananima jàgi, 'Fámunata sepupi tumuçi.

8 'Fa ulustegasin djan sijnatqei, lupatqei-tupan cumunisinda, sep àmalim cundjanaanima bq̄v mufatũsinda.

9 'F̄ ámunata ũân, tula àmana ía ũmuçi cuçeàmanq̄mutuana, cunj̄in cumuni mutq̄mutuana, cumuni tstumisinq̄mutuana.

10 Kijnatua sijnatupj, lupatupj-tupan cumuni mucigjata, í mutta ámuçigjata cundjanaanima ēamanq̄mutupj ājat x̄nq̄ci.

11 'F̄ ámunata sepsd ímq̄ci sepsd maam cumatukḡmatea açaīa sepupj.

12 Cunji mutta gara-tumujaminq̄-tupan, cunj̄in bq̄v m̄stecq̄gu sep, cunj̄in tula tecisa ũlf mutēanegata, cunj̄in cja ñnganq̄-datq̄sa, ũlf àmaçidq̄ra cja lupata sep, tēñnganq̄pistecanda.

13 Gara-tumujamina cumuni ñnganq̄dq̄r, cunj̄in-dq̄gia gara-tumujaminatupan, cunj̄in bq̄v mutaāgucuru sepupj.

14 'F̄ ámunata íma sepsd, áũl j̄ealq̄muta ša sepupj, cundjan áeun ía l̄j̄ealq̄muta.

15 Tasja Emuq̄cin ía c̄j̄ealq̄muta, cuçan átj̄ealq̄muta Emuq̄cinçicja, í áeun ámatukḡjata açaīa sepupj.

16 Áeun sep áeun ám̄stakmutaq̄gata áeund̄slu-mq̄ci, cundjanaanima áeun áā m̄stugateā, cundjan culamurisineā š áfa, cundian cuçupj cumēagatusineā, cuça sepsd tupan cum̄stakmutaq̄uana.

17 'Edq̄buçan ía ũlu curu, ñndq̄gia maam matq̄gu apunupj, í áçila meamananēana maam.

18 Àman'ja bav acupuna, étupan maam matagu cutupj. 'F ámunata muapuna, j áean ágila meamananæana. Cutupj átumugqligada édqbuan-giejá.

19 ¶ Ju'ndjan cunji cutanupj cuçila madu giejá-picinda úngumbj.

20 Wru àmana cucutanisinda, Cunjin annu cuspicua, ¿ Cundqm san cunjima tumeagjæuru ?

21 Cutjar-cutqnisinda, Cundqm bav åla cutqnaa cuspicua. ¿ Unda cuspicua uastunnanasa tella åmafai ?

22 ¶ Dedicafan fest cutumunida Jerusalem enan.

23 Jezus cutjnada Solaman Poşç ûna templ.

24 Ju'ndjan cuçgjamæagatada, cucutanisinda cunjima, ¿ Cundqm sa jananima uánisqtulli jatura ? Satula Crjsta, cutupj sumurea jananima cunaftas.

25 Jezus cundjananima cucutanada, Sananima åta átumurada, san ja muafci-tşqnada, émuni-ústukgjataean san å tsteci-puřateå, édqbuan ja cutupj cuçqalli-ústagada.

26 San ja bav mafata, san'ndaqia bav řa řep, tqřja sananima étumurařinaca.

27 'Đa řep cumuni mafgjata ř åřa, j cutupj ul jæala, cundjan åean ja muni luřteginæuru.

28 'F cundjananima åæamanægjata, cundjan bav mulæua, àmanqgaçjk cundjananima cissagulateå řa ûřandřlam.

29 'Edqbuan ja tagařin cundjananima cunjin cu-

manəəŋgjata àmanəgaçik eissəgulatəa cundjananima édqbuənçi ūsandəslum.

30 'Édqbuəndaipi cucupi ípa munata.

31 Ju'ndjan cutstumenisinda xi cunjima ūnigat upunupi.

32 Jezus cundjananima cucutənada, Ūru ūstəgu átəalaga-ūstəguda sananima, édqbuən ía tuūstəgafinçita, ¿ Cunji ūstəgupi san ía àram tuūnigat-upunəa?

33 Ju'ndjan cunjima cucutənisinda, 'Fma ūstəgupi ían bəv seja ūnigat-upuna, uləpa cutənupi tapan ían seja ūnigua, sandəgia àmanuāci sa tumeəqgi-gjata Gəd.

34 Jezus cundjananima cucutənada, Sananin le ecamandecēata, Sananima átəgədnada.

35 Tula cunjın cundjananima tecida Gədəmalim Gəd āta tucutənafin, scripçs bəv maduçicjəci.

36 San bəv íma cutəŋgjata Emu įaminəfinçicja usipi, sa cutənunnaəŋgjata; étumeəqjəfin Gəd- 'ndəslum məcu.

37 'Etula bəv ūstəgasa édqbuənçi ūstəgu, uləp ía mufaticealan.

38 Cutupi étulā ūstəgu, san tul ía bəv mufata, san ā tstecipufatəa ūstəgupi, san cunjidəra įəalənatəa, mufatəa Emuəcin ía cutsumuəta, į ácuən cunjima átsumuəta.

39 Cundjan cuçila çədnisinda atupi, cunjın cundjananima cumeəqjida,

40 Cuçila çêamucanjnada Jêrdan etacupj, Jon îa tuûnafîsin janna, cunjin euâ tumutuda.

41 Wru cutafada cunjimicijî, cucutqnisinda, Jon matunnaceqstagu bav âla ûstqguda, Jon munit-umurafin şançî uupj şûnqci-tupa çjâgîat-umurada.

42 Cunjîsin wru âmana cutumufatusinda.

Çaps XI.

1 Beşani'ndşlam Lazaras cêida macjînik; cûjcepanda, Mqrfa, Mesi'nda cuçq- tşn,ndşlamqî.

2 Cunji Mesi cutêida Lêrd'ngicja canqci, ciçin ufta cutasqcalatuda ciçin çsiûpî, Lazaras cemacusin capunêida.

3 Cûjcepanda Jezusicijî cuçqali jaminada âmanançî, cucutqnapicinda, Tşena! Sin çuruân macjînik gêata.

4 Jezus cutupî murafin cucutqnada, Cunjin bav mulqcupî êata, Gêd'ngicijî tupan şanara tutecijî şûna, Gêd'ndşlam maçcu cullam cutstumutecûana şûna.

5 Jezus cumutaqgucuruda Mqrfa, Mesi, Lazaras'ndjananima.

6 Cunjin murafin Lazaras apuna euâ tumutuda cunjîsin cumbî meala.

7 Cunji uşpan cucutqnada ciçicja mafatealandjananima, uşam îan utafua Judeijî,

8 Ciçicja mafateala cunjîma cucutqnisinda, Tşena!

Ju'ndjan seja euçepinanisinda àrum seja ünigat-upunupi ¿ cundam sa çil ínëa cutupj?

9 Jezus cucutqnada ¿ Apa, bqvanda tēlv vs tupan ùna mealan? tula àmana mealan tjna, cunjìn bqv dueuřagasa, cunjìn daqia jēalqci teci řançi isipj tujēalanqci.

10 Tula àmana tjnasa lucuk, cunjìn cja dueuřagasa, cunjìn daqia bqv matujēalanqci.

11 Cundam cutqēllafin euçila cutqnada, Lazaras ípicin tugaculuā cucqliata, í ámutjñëa cunjima ubugutatupj.

12 Ciçicja muřatēala cucutqnisinda, Txëna! cunjìn tula ueqlëa íma cumutqa.

13 Jezus apunupj tupan cucutqnada bqv ueqlupj, cundjan tupan cjeñgusinda cunjima ueqlupj tupan àgja.

14 Cunji uřpan cjağjida cundjananima cunařtas, Lazaras àta capunuda.

15 'F sananima řabagurçqgu í bqv tumutuda cunj'isin, í'ndaqia sananima tumuřataquru, řan àrum utuřqa cutupj.

16 Tomas (Didimas matuapunqci) cucutqnada eiçicja matřumuřatandjanina, 'Fan lutuřqa, řan cunjima txugapunëa.

17 Jezus tuñëgatařin cunj'isipj cumuruda, Fos meala āta cutuřstecusinda Lazarasicja uřtunnupj.

18 Beřani cjañuqçqñëata Jeruřalem'ndylam tu mjl-à-mu-ca.

19 Īru Ju cutafada Mārta, Mesi'ndacija cutqnat-
ufabagudada cundacija eemacasingciji apunafin.

20 Mārta murafin Jezus cucqta, cucjtaean euan-
neanegatada cunjima, Mesi mutta euā tumutada
ueqn.

21 Mārta cucutqnada Jezusima, Tšena satula mu-
tasinda šan ša macusin bav apunisinda.

22 'F átjealangjata, satul qmufasa Gedicja seja
eurumunasa eutaetupi.

23 Jezus cunjima cucutqnada, Sa macusin eja-
nanea.

24 Mārta cunjima cucutqnada, 'F ámušurgjata
cunjin cučëamananeana uspa mealan, àmanqdara
tstumëamananqmus.

25 Jezus cunjima cucutqnada, 'F ámuta ëamananqci.
'Fa mušmutua tul apuna cucila àmanqmutuana.

26 'Fa tumutumututas ua, ja mušmutua cunjin bav
mulqea naneala, ġ Unda sa mušurgjata cutupi?

27 Cucutqnada, Šġ Tšenqci! 'F seja átecigjata
Crijsta, Ged'nqi mæean, usipi āta tucaqnqmušafin
cupqmutupi.

28 Cunjin cundqm cutqëllafin cumutqeqtaeada ueq-
tupi, cumutjida cetusepanqicja utas, cunjima cucu-
tqnada, Tšenqci cumutjigjata seja.

29 Cundqm murafin, cucjtaean cucqtaeada, cucuea-
negatada cunjima.

30 Jezus bav ja mutqmučida tšnupi, euā tumunida
Mārta cunjima čisifgjatafin.

31 Ju'ndjan eiçieja tsamutafin ueqn eiçieja cutqnat ufabagudafin, cundjan teeiñin Mesingieja cumqnañtsi-curida cunjima cusigijñisinda, cucutqnisinda, Cunjin cucqtak tuũstecafin qrinamutupj.

32 Meñi ũnegatafin Jezusupj, cunjima alagunafin cutumulupjitecada cunjimin eñiàn cucutqnada cunjima, Tñenqei! satula mutasinda ñan sa baq uapunisinda uñuñinçi.

33 Jezus cunjima alagunat-uputuk-mutafin jik, Ju'ndjan ácan eiçieja tsagutafafin cucqgataagatuda cuspik, cannunada.

34 Cucutumurada ; Ci san ũstecada cunjima? Cucutqnisinda, Tñena! acam mutalagunəa sa.

35 Jezus cuputaçjñada jik.

36 Ju'ndjan cucutqnisinda, 'Ecañuā cucurada cunjima.

37 Cutjarecutqnada, ; Apa ñançi ũn ámañqeiñieja uteeiñin tuła cetu curasa eñamananisinda ñançi Lazarasicja.

38 Jezus euçila eqgataagatuda cuspik ũnegatafin tuustecupj. Acuralatecamañ, ñin cufjitecēida cutupj tumuçi.

39 Jezus cucutqnada, Cumisupj uluafatusin ñi. Marfa apunqeiñu-jespan cucutqnada, Tñenqeiñ! àram cunjín cufcañgjata, cunjindqgia foñ meala āta cutumulqcada.

40 Jezus cunjima cucutqnada, Seja āta ácutqnada,

Sa tul ía çisininasa, Gød seja cutumuteçisa eiçin abjlupj.

41 Cumisùpj culuustecusinda xin grav'ndšlama. Jezus āgunupj calagunuda, cucutqnada, 'Edqbuān seja ácutegataŋgjata, ía sa munit arumunŋgjata cutaceta,

42 Seja átecigjata ía munit arumunqerū, àmana ía cuçgjameoqgatacundjan cutupj umurupj seja ácutqnada àrum, cundjananima tumutecipj xūn sin jaminqci.

43 Cundqm cutqnaŋin calagunŋutqnada, Lazaras ! acum.

44 Apunqcin meafteçēaŋin cumanqtsicurida, ūš, eçiānda mearqci, eiçin tellanda cumeanamugatada napeina. Jezus cundjananima cuçqali ūhada cunjima.

45 Ūru Ju utafūnēgataŋin Mesi'nçiejipj cumafatusinda cunjima cundjan alagunat-uustukèllaŋin Jezusima.

46 Cutjar cutafada Farise'ndjananima umurupj, cutupj cuūlumurisinda Jezus ūftaqgaŋin.

47 ¶ Manœana prest'ndjan, Farise'ndjan ácuan cuçqali-ūgatada eçnsł, cucutqnisinda, ç Cundqm ían ūftukgjata ? šançi ūn ūru cumuni ūftukgjata matunnaca.

48 'Fan tul umunisa cunjima àmanqdqra cumafatusineā cunjima, Rōm'ndšlam àmalim acum cuūla çilupatea íananima.

49 Cullam ua, Cjafas matuapuna, cunji ð cutumu-
tada manœanœi prest, cundjanaanima cucutqnada,
San mulami tupœi.

50 San bq̄v mujœalanatas, àmana euā tjamugad
apuàgua àmanqdaruji, cundjandqgia mameqguna-
nœi, annugu àmana mulœeaūna.

51 Bq̄v maf cetu cutqnada cundqm, cunji ð cunjim
cumutada manœana prest, Gœd cunjima cutucutqnada
cundqm, Jezus maf tjamugad apuàgua cunj'isin
àmananœiejipi.

52 Bq̄v cunji àmanupi tupan, cunjim cucupi maf
ufimuçua Gœd'nœi àmana sipulœalandslam.

53 Cunjim mœal'aspan cundjan cumuni àtasfada cun-
jima acupunupi.

54 Jezus cunji aspan bq̄v çila mucunaftasanjnada
Ju gumunan, cullam cuçeatukmulœada usitupusipi
ũjn matuapqnasin Efraim àmana tstuūgata, cunj'isin
ciçin mafatœalandjan cundjan cumutisinda.

55 Ju'ndjananin Pqsœvs ejièpatugatqmunida, ūru
àmana sipulœalandslam cutafuejida Jerusalemupi,
Pqsœvs ā ūnegardunan, cundjandqgia cuqgutqnisinda
maam matutasanupi.

56 Cundjan cutstanacūsinda Jezusima, cundjan cu-
mamucutumurqpicinda úygumbj templ palanasin
ç Apa! Cundqm san ànisangjata, unda cunjim mutœa-
negateœana çanœi atumupi.

57 Manœana prest'ndjan farise'ndjan ácuan cugali-
gusinda, tulamaf àmana cunjima alagunat umutu

cundjan maf cja ògijatumurea cundjananima, cutupj tuatupj.

Capt: XII.

1 Sics meala Pqsov: à ùnegurdudqra Jezus cumute-anegatada Befaniupj, Lazaras àpunafin tumutafin, cunjìn ēamananafin.

2 Cunjisin cundjan cutstuatamisinda cunjima tuqçin, Marfa cuŭstukmanijnuda, Lazaras mutta cutx-ugatumutuda mjìqçindjananima.

3 Cunjidqra Mesi catuda ean uceali pœnd áfu, spjenardqei manœana deœa, cunjiqei cutstēida Jezus'nci cxiàn, ciçin ufta cutasaculada cunjimin cxiàn ueur cuil apatufœanuda cullama ean.

4 Judas Isecriat, Sjmançi mœeun ciçicja mu-fatua, cunji ùn áeun cuçieurada cunjima ēinatagu, cucutqnuda.

5 Dqrara tetardunara cunji eunun frœ úndrid pensupj, cullam tumutaågupj matumuruqçindjananima?

6 Cundqm cucutqnuda, bqç maf cetu mutaågucuruda matumuruqçindjananima, cunjìn maf sjinatqei, cunjìn cumuni mœstecjnuda gusanak, cunjìn cumunit icemjnuda cutupj munitjigafin.

7 Jezus cucutqnuda, Ulap uuftagicœalan cunjima jã tuñmuçipj cutumœstaktecuda ŝançi eunun.

8 San cutaceta muni tœamuta matumuruqçindjananima, san bqç jã ŝatura tumutœamutua.

9 Wru Ju cumurisinda cunjimicijipi, cunjin mutafin cunj'isin, cundjan mus cutupj manutafuda bq̄v Jezusicijipi tupan tecipi, Lazarasicijipinda cundjan cuçeq̄nisinda alagunupj, Jezus ēamanq̄nafir.

10 ¶ Maneana prest'ndjan eçat̄uçuq̄nisinda Lazarasicijipi acupuna.

11 Wru Ju'ndq̄gia cunjima alagunafir cutsteci musatusinda Jezusima.

12 ¶ Cunji āmafonna wru āmana utafafir atumupj, cundjan murafir Jezus eçta Jerusalemupj.

13 Cutumenisinda pq̄m'ndslam tullufa, cutufūnegatusinda cunjima, eugqlan̄jisinda, Ozana, Izrael'ndslam eiy masabagudua cucq̄tacun, Tšenq̄cin j̄aminafir.

14 Jezus tecifin ārama qs cutuçuçimutuda cuçan ecamandecēata.

15 Wla maacunatica Zjan'ndslam m̄q̄cepa sina eiy cucq̄tacun cutuçuçij̄ta ārama qs.

16 Cutupj ūstq̄gafir eicicija musateala bq̄v j̄at j̄ealenatusinda, Jezus mutq̄mutq̄gafir eic̄in tšenupj, cunji uspançitupan eçealenatusinda cundq̄mq̄mus q̄t j̄q̄gjeala ecamq̄nisinda cutupj, cucunjita cundjan eicicijipi ūstq̄gafir.

17 Āmanjamalim eicicija alagunat-ueamananafir Lazarasicija eçq̄ḡjisinda.

18 Cutupjinda āmalim cutufūnegatuda cunjima, cundjan mus muruda, Jezus cuūstq̄gumufunda cunji matunnacçi.

19 Farise'ndjan cumaqtufisinda úngumbi ; Bqvanda teci san, san mjœana tupan, ámanqdra cunjima cusigjagjata.

20 ¶ Cutjar cutufmuçida templ'upj festdara řip-upj, cundjan Gres'ndšlam àmana.

21 Cunji œala cutufünegatusinda Filipicijpi, Galile Betsjdandšlam qa, cunjima cuctumurisinda, Tře-nqcin ! řan tecieuru Jezusima.

22 Filip cutjamugad-umurada Andruicja, cunda cmutumurqpicinda Jezusima.

23 ¶ Jezus cundjananima cucutqnada, Tjm ejèpatugureqtaea àmandšlam mœu cutumuœletasanœana.

24 Šün sananima áqgigjata, Tula ét řià qgumuçainu tqnupj, tul qfinardunu, caturan euā ēasa, tul qfinatu, cunjin cja ūranata.

25 Maam matufabaguda-curuqcindjan cumulœua, maam matufabagurmutunnœqcindjan qramdara, cunjin cjàmanqmutuana nan.

26 Tula àman'ja tumugqiguœuru euā sigijn řa, étumutuana átumutuana cunjima, řa tula tumugqigu ; řa tumugqiguœinçicja édqbuan cuuŋgutua.

27 'Āram řa cusfik carugurgjata ; Cundqm écuta-nœa ? édqbuan úc řa meàmaguasenna qram ? cutupj qpan áā tumœamanqmutada.

28 'Edqbuan ! maam matufabaguduœa sa. 'Āřa cunjidara cařqnada évn'ndšlam, cucutqnada, Átumuuuŋgutada, áçila tumuuuŋgutua.

29 Àmana gqta palanařin cucutqnisinda. Cjicœa

cucicicqnada, cutjar cutqnada, Anjl cunjima cucutqnada.

30 Jezus cucutqnada, Cunji ása casqnada sanancijipi, bav íacijipi.

31 'Ðançi dára mutuandjan cutumucutqnisinea árum, 'Ðançi dára mutuandjananima tsençi cutumufilafanea.

32 'F étula tumutucamatua āganupj, ś apipj ácissatea àmanqdarançi.

33 Cundqm cutqellaşin ciçin apunupj cijāgjida.

34 Ámana cucutqnisinda cunjima, 'Fan muni murada Le'ndşlam āgja, Crjst muş munūana cutaceta, Ğ Cundqm sa cutaygjata, Ámanandşlam maçu cutumutucamatua. Ğ Apa cunji àmanandşlam maçu ?

35 Jezus cundjananima cucutqnada, San ā tumutu-jøalenuřcelløa èca, íneasenna ā jøaladqra san çilagq-qnaūna, lucuk tjnçi cunjuiçjk teci ciçin ínupj.

36 Fealqmutaecn san ā çisinanea cutupj, san ā munūana matujøalenatçi cijūaljamalim. Cundqm Jezus cucutqnada, cunji uspan cuçeqtukmulqecada, cumugutatada.

37 ¶ Cunjin cundjananima ūru cutualagunat-utunac-øaştqguda, cundjan muş bav ciçicja muşatusinda.

38 Fzja profitua cutqnaşin cutupj euştqguda, Tsenaçi ! Ğ Cunna āla muşatada íjananima āgja, cun'ácun tecigjata tsenaçin abjlaçi.

39 Cundjanagaçik muşata, Fzja'ndaqja cuçila cutqnada,

40 Cunjin cundjananima cutuamufatuda, cutufunabenatuda cundjananin suscin, cundjan tecaïneali tel-laci, jəalenurdunəali suscina, cundjan mouannaïneali, tuməamananunəali,

41 Cundqm Fzja cutucutanqmusunda cunjin tecifir ciğin ūletqsupj.

42 ¶ Manəana tsənqcindjan ūru cumufatʉsinda cunjima, farisə'ndjananiecipj tupan cumaacunatat-usicu-sinda cunjima, tumufilafjanunəali sinagog'ndslam.

43 Cundjandqgia cumunicarisinda àmananqicja tu mucutanatufabagudisinda, Gəd'ncicijpi, bav cuca curisinda.

44 ¶ Jezus cugqalangutqnada, 'Faeja mufatacin, bav jʉacipjtupan mufata, jʉa jaminqfinqicijpi áeun cumufurgjata.

45 'Fa alagunatacin, jʉa jaminqfinqicia cunjin annu teci, bav jʉatupan.

46 'F áūnegurgjata usipj tujəalenataci, jʉa çisinqmuta ā ámufurdunaūna.

47 Tuła àmana ša tutqrina murasa ulqf, jʉ cunjima bav çqalana, jʉndqgia ácupqatumutuda usipj àmananqicijpi mutaāgupj.

48 'Fa álafanaci, ša tutqrinupj muazqgunqci áeun cutumuçqalanəana, guta écutanumura cutuannasūa cunjima uspa məalan.

49 Bav'ndqgia étupan cutqnada; Emuqcin jʉa jaminafin jʉa cuçqali-cutqnada.

50 'F annu jəalq ciğin tsenupj, sūn ēamanqmunia

cunjin, émuni cutanqmus, ámuni cutanqjata édabuan ía galigafincitupan.

Capts XIII.

1 Pqsovs atama ā ünēguardunūn, Jezus tecifin eiġin tġm apunnupġ cagafin, funatupġnda eiġimunġieġipġ, cutaceta cumuni mutaāġwada eiġin àmananġi usin mutandġan, cutaceta euā curada.

2 Cundġan atuèllafin sups, devl cutumujəalenatwada Juđas Iscariaticġa, Sġmanġi maqcan, eiġieġa ēinanupġ.

3 Jezus eiġalqmūtada Ēmuqcin eiġieġa euūla tuatwada, cetūācun Ġed'ndslam, Ġedupġnda cunġin eiġa funateamuf,

4 Cundġan atuèllafin sups, cumagalatwada, uſca, eiġimufwanda tasqcula, cumaamasatecwada uſca,

5 Cunġi uſpan cutuēaselicemwada sima tumuēasi setupġ, cunġin cutuēasida eiġieġa mafatealandġananima exiā, cundġananima cutasqculwada exiā uſqci cunġin tumaamasqteafin.

6 Cutuēasicqtacwada Sġman Peticġipġ; Petic cunġima cucutqnwada, Tſenqci ġ Und ía sa tuēasūana exiā?

7 Jezus cunġima cucutqnwada, Sa bqvn ġat ġealqmūta àrum ūġūstukġjatacun, nan mutta cutupġ ſġealenatea.

8 Petic cunġima cucutqnwada, Sa bqvn ía tuēasūa exiā. Jezus cunġima cucutqnwada, 'Etula seġa tuēasiñu, sqacik ía tsugwa.

9 Sġman Petic cunġima cucutqnwada, Tſena! bqvn śa xiātupan sa tstuēasūa, śa ūſ, lumunanda

10 Jezus cunjima cucutqnada, Matueusiqei bqv çila matueusûa esià, cunjìn-daqia cutaceta matueusaata ; san matueusia, bqv cutaceta.

11 Cunjin-daqia çjəalhadə çiqicja ĩinatəgudə, cutupj cumujəala-cutqnada, san bqv ũla matueusia.

12 Cunjin tucasiəlləşin cundjananima esiàn, cunjìn duparçelləşin çiqin əşca, cuçila-mutuda. Cunji əşpan cundjananima cucutumurada ; Undə san jəalangjətə àrum ũştəgəşin sananima ?

13 San ĩa muni cutqna, Lərda ! Tşena ! şünanda san ĩa cundqm cutəngjətə, ĩ'ndəgja cundqma əmunata.

14 'F sananima Tşenəçi, Lərd'nda, étula tucəsi sananima esià, san əla-urumunəa ũngumbj matueusipj esià.

15 'F sananima átualəgə-ũştəgudə, san ə muracuk-ũştəgudə ĩa.

16 Şün sananima ĩ cutqna, məgəligudə bqv məneəngjətə çiqicja gəliguəcin ; mjəminəcin əcən bqv məneəngjətə çiqicja jəminəcin.

17 San tula cutupj uppəşumutəsa san çifəbagudə san tula cutupj urumumutu.

18 ¶ 'F bqv əmənədqrupj cutqna àrum sananicipj ; étumənəşin əũl jəalangjətə cutupj ; scripçs cutqnaşin cutupj əũştəgudə. 'Fə tsəgətumutə cunjìn ĩa cuçalangjətə.

19 'F sananima ĩə àgja, ə ũştəkìnən, nən muttə ũləştəgətmus cutupj, san ə məsətəə ĩə cunji Crjsta.

20 'F sananima xūn cutqna, cunji ámana urumunqmus ía jaminqeingicja, curumunqjata ía cunjin; ía urumunqmus curumunqjata ía jaminqeingicja.

21 Jezus cundqm cutqèllafin carugatada açaġa, cġà-gi-cutqnada, Ðūn sananima ácutanqjata sananimandslam ía cēinanəa.

22 Mamafatandġan cumalqgunqpicinda únqumbġ, cutanacūsinda cunji-ūnqicja, cutupġ cundġan bq̄v jəalenatada.

23 Cumufqjatecada Jezus'nġi cġàpq̄san eiġicja mafatqa cetū munit-annunafin.

24 Sġman Pəts eiġicja eqminada ūfa, cunġima cuçeqali-ucutūmurada cutupġ, ġ Cunniejipġ cunġin āla cutq-nara?

25 Cunġin, Jezus'nġi cġàpq̄san mafqjatecafġin cunġima cucutūmurada, Tɣena! ġ cunnima la sa cutq-nada?

26 Jezus cġàġġida, Cunġi ūn annū étstaq̄uacun sop, étq̄alatq̄mus. Cunġin taq̄ularçellafġin sop cutq̄gada Judas Iscariaticja, Simanġi maq̄eun.

27 Tukèllafġin sop Satan cunġima cumuçida. Jezus cunġima cucutqnada, Sa tstucuanq̄jatacun cġa sa ūftaq̄uan.

28 Atumutūandġan bq̄v āl jəalenatūsinda cunġin cundqm gq̄ligafġin.

29 Cutġar-mujəalqnada, Judas, tstġapu mɣstecq̄ci, cutupġ Jezus cuçeqali tetatada atumupġ, cullam maf cunġin tumutaũktaq̄ua matumuruq̄cindġananima.

30 Cunjin tumutuatuèllafin sop eumanqtsicurida eucétaeun, cunjidra camufatada cunqjipi.

31 ¶ Cunjin manqtsicurifin Jezus eucutqnada, àmandxlum mæu àrum cumunàana maçisanançi. Gød áeun cunjima cumunàana maçisanançi.

32 Tula Gød cunjima umunisa maçisanana cuca cetumunataeun, Gød xün eiçieja cutufabagudu, àrum cutufabagudu cunjima.

33 Èca ejuàljamalim áā txamur sananima èca; San ía tanacæa, euean éqgíat-umurafin Ju'ndjananima áta, sanqgaçik ía sigjeana cutupi, sananima ála eutaygjata euean.

34 'Árama txena sananima ágqlikgjata, San macurupicinea euean sananima écurafin cundqm sanmacurupicinea.

35 San tula macufmutaeapi, àmanqdra cutecisinea sananima ía musatqcindjan.

36 ¶ Siman Pets cunjima eucutqnada ; Txena! eutupila sa catukmulqea? Jezus cunjima eucutqnada, Sqaçik ía àrum sigjea, nan mutta ía sa sigjeana.

37 Pets cunjima eucutqnada, ; Txençi! cundqm àrum í bav seja sigjeana, scjipi í çja fanara tumuacupungamatasa.

38 Jezus cunjima eucutqnada, ; Unda sa ía tumufanarat-acupungamateanala? 'F seja xün àgja, sa saja tuscuan ía, coc ā mukinun.

Capts XIV.

1 Ula muqrugaticēalan suscin, san ġisinqmuta Ged-
'nġicja, la ġisinqmutisin ja.

2 'D emun-ġi ueqn celandecēata ūru ueur, tula ueat
apisù áġeàġjasa sananima, 'F áeqtacēa sananima ja-
nara elandak àġupj.

3 'Ecatkèllamus sananima elandakàġupj, áġila fu-
nateā acumupj, sananima tumenagupj, étumutumus
sa latumutua.

4 San annu jēalqmuta éġeqtaca, étjna.

5 Tomas cunjima cucutqnada, Txena jan bqν jēalq-
muta sina ġeqtaecupj ; Candqm jan seja sigjata?

6 Jezus cunjima cucutqnada, 'F ámunata ā, xūnqci,
ēamanamuniqci áean, àmanaggaġik ūnēgateāna Emu-
qcinġiejipj, étupan ámuni tstagatēata cutupj.

7 San tul ja jēalenatasa, san édqbuanġicja ljēale-
nateā, šanġi uspan san cunjima jēalqmutuana, san
teēāna cunjima.

8 Filip cunjima cucutqnada, Txenqci! ā tualagunēa
sa jananima emuqcinġicja, jan tsteecisinanēa cunjima.

9 Jezus cunjima cucutqnada, Xqtura sananima aġa
txumutuda ; Candqm sa bqν ja jat uppařumuta
Filip'a? 'Fa tecimus cunjīn annu teci Emuqcinġi
; Candqm sa ā cutaġġjata? Tualagunēa sa janani-
ma Emuqcinġicja.

10 ; Candqm sa bqν jat jēalaġġjata? 'F cūcan ša
emun mutū, cunjīn áean ja cūcan mutū. 'Emuni cū-

taŋgjatacaun sananima í bqv ulqf cutana étupan, Emuqcin ía cutsamuatacaun, cunjín cumuni ūstukgjatacaun.

11 Mufatusin ía, í átsamuata Emuqcingieja, cunjín ácaun ía cutsamuata, san ā tstecipufateā ūstagupi, émuni ūstukgjatacaun.

12 'F sananima xūn āgja, cunji ūn ía xūn mufatamus émuni ūstukgjatacaunçitqei cunjín cula-ūstagua, cunjín ácaun manəan-əastagu euūstagua, índagja ásunwrgjata édqbuancijipi.

13 San munit-qmufumus ía çisinqmunia cutaceta ámuni řanara ūstukāguana sananima, cundqm Emuqcin mamaguanda cumunipicineā mamuwngutuqipi.

14 San tul ía çisinanqmufuā, ámuni řanara ūstukāguana.

15 San tul ía euru san ía āl urumumuata.

16 'F átmufāguā sananima Emuqcingieja, cunjín cutstagua sananima ácaun tufabaguduqcin, cunjín cutaceta cutsugua sananima.

17 Maçisinana Cuspik, àmana bqv cunjima urumu-nquru, cundjandagja bqv cutupi teci, bqv cutupi jeala, san mutta cutupi jealqmuata, cunjindagja sananima cutsamuata, sananima euā tsamunūana cutaceta.

18 'Ela çèllacqtacaūna sananima sinanunnacqei, ámuteanegateā sananima.

19 Àmana ècqtupan ía euā teciellisineā, san mutta ía tecūana, san àmanqmuatana, índagja áàmanqmuata.

20 Cunjidara san uppaſumutuana íacjipi tſamuta édqbuangjeja, san ía tſamutua, í átsamutuana sananima.

21 'Fa tumutſenmutua cunjín ía cucuſgjata ; ía cufmutuqeingjeja édqbuán cucuruá, í áeun áeuruá, ámu-cunaſtasanéana cunjima.

22 Judas cunjima cucutanada, bav Iſcariat'ndſlam, Tſenqein g eundqm sa mucunaſtasanéana íananicjipi tupan, bav àmanqdarupj.

23 Jezus cunjima cucutanada, Tula àmana ía curu cumafateá ſá gutana, édqbuán cunjima cucuruá, cundaípi mutatſmutua cunjima, ípa-tſamutua cunjima.

24 'Fa² earunnaca cunjín ía bav muſata ; émuni cutangjataeun bav ſá gutana, édqbuánçi guta tupan ámuni cutangjata.

25 Sananima úa tſamutaeqdara ácutangjata.

26 Tuſinqmuniein mutta íma Cuſpik annu, Émuqcin ía cutjamugad íamitağua sananima, cunjín sananima cuül íagjeá, cuül ujealenateana sananima èmunit umuraſin.

27 Sananima áçèllacqtaceá átuſinqèlleá sananima, bav eua àmana cumuni tuſinağjata. Ula muqrugaticéalan, ula maacunaticéalan.

28 San murada sananima écutqnaſin āta, í sananima áçèllacqtaceá, áçila funateá sananicjipi. San tula ía curada san ſabaguda murasa cutupj éğjiaſin ; í acqtaceá édqbuangjicjipi, édqbuandagia ía cumanoğjata.

29 Sananima áĵat umurada ā ūstukùdara, sananimandagia átumasatq-eurada ūuləaftegatamus.

30 'Šanġi wspan ġ bqv sananima ūru cutaneana, šanġi dara tsenġei cueqta, cunjġin ġa bqv tɔunnacaneana.

31 Àmananġicġa tumuġteciġi urumunqeuru édaqbuangicġiġi cuecan Emuqcin ġa galigafġin cueq tupan áūftaġuana. Ušam, utafcamatúsina, ġan àrum utafua.

Capts XV.

1 'F ámunata xūna vġn, édaqbuān cutuġi cumšstakġjata.

2 Cullama cutaf issqūqci cumunit ueušateə, cutaf-dara issqeurua cumuni daġuġtasanəana āġat xūna uissuġi.

3 San mutta madagūtasanġei, ša ġuġta san tumuratananuda.

4 Iġeutsānwan ġa, átsamunūana sananima, Cutaf cunjuiġik cetupan issa amġim, eiġin ūrur tupan cutuġi usinqmuni, cuecan san ; san tuġ ġa ġisinana san ā issamunūana.

5 'F ámunata vġna, san mutta tulluša cullama. Cunġin ġa tsamuni, ġa tumuġtsamuni áewan, cunġin cissee ūru amġim, ètupandagia sananima átusinaġġjata.

6 Tuġa àmana ġa bqv tsamuni, cunġin cutumuueušateəana tullušandagi, cġananəa, àmana cutuġi cutumšueusineə, cuməafġinisineə.

7 San tul ía tsamuni, sá gutupí san tula urumuni, san amunit qmufuana san mamurumumunëana.

8 San tula issean ùlu édqbuán eufabagaduana, cundqm átecûa sananima ía mufatqei.

9 Tasja Emuqcin ía curafin, cücan sananima ácurada; ā tumuëufmunisin ía.

10 San tul ía urumumuta san tumuëufmunûan ía, cücan étarumumutafin édqbuánçi, cunjín ía euā eufmutuana.

11 Cundqm ácutqnada sananima tusinamutupí sá sabaguda, sananima sün tufabagiarmunipí.

12 'Dançita ágqlikgjata sananima, San macurupicinea, cücan sananima écurafin.

13 Amána bq̄v manëanq-curu cunji-ünçi ciçin moaragu amanançi tjamugad tumuacupuygmatqei.

14 San sá tugaculuëala, san tul ía tumugqlikmuta.

15 'F bq̄v sananima ā tecûa ssvanta, ssvant'ndqgia bq̄v mamumurqei ciçieja tsenqcin cumuni çicurigjata-cun; sananima átecigjata sá tugaculu í'ndqgia ául umurada sananima édqbuán ía umurafin.

16 San ía bq̄v ĩa curada, étupan āĭa curada sananima, àtjāminuda sananima, í'ndqgia sananima tuissq-muni curu úlu sananin issa áfq̄narat umuniāguana sananima, san ía muni çisinin-qmufumus Emuqcinçi sananima cutagua.

17 'Dançitqei sananima ágqlikgjata, San macurupicinea.

18 Tula amanjāmalim sananima açelqeuru, q̄tëalan

san munit alagunat-uçelqeurada ıa àmanıamalim, cıcan cundıan sananima açelqeurisinea uşpan.

19 San tula àmanandıslum, àmana cucurqasin sananima; san mutta bıv cullama, cullum átumenatada sananima, cutupı sananima caçellacaşgıadugusin.

20 Fealqmunisinea écutqanafin sananima, Matşenqei bıv maneana cıçieja tşenqincıieja, cundıan ıa camatasūçisinde, sananima culamatasūçisinea, cundıan tul şa gıta muşatusında, sananima culamuşatisinea.

21 Cundım cutuqrugatusinea sananima ıaçıipı, cundıan dağia bıv uppaşumıtuda ıaçieja ıaminqincıieja.

22 'Etula cundıananima cupumuşınada, ulqı'apisıa cumıtısında, cundıan àrum matuuppaşanqei cundıanqagaçık çila muni macutqnat-ucufi maam.

23 'Fa amatasūçieja şa Emunçieja culamatasūçingjata.

24 'Etula cundıananima tualaga-ūştukınada ūştagu àmana cıcan ūştagunnaca cundıan bıv muçğalanqei, àrum étualaga-ūştagaşınçie uşpan édabıanda ıpieja camatasūçisinde.

25 Cundım cuūştagusinea, āt ecamqnaşınçita ūştagupı cıcan. Ulqı ıa camatasūçisinde.

26 Tıfabagurmutuqcin şa emunda ıpi ip'ıaminqımus sananima, cunjin cupqmutımus, şın Cıspik Emıa cumunit-ıamingjatacan, cunjin sananima cumunit umurea ıaçıipı.

27 San ácan muni àğıat-umurea, san'ndagıa ıa muni-tşumıtuda ūndıslum āta.

Caps XVI.

1 Cundqm sananima ácutqnuda san arugardunœali.

2 Cundjan sananima cufilafanœa sinagog'ndxlam, nan cundjan sananima cacuamjisineana, cijngusineœa Gœd cutupj cundjananima jabaguda.

3 Cundqm cuŭstqgusineœa sananiejipj, cundjandqgia bqvn jœalenatusinda édqbuanda ípicja.

4 Cutupj sananima átumurada, nan cutupj ŭstqgumus san jœalenateœa cutupj sananima étumurafin āta. 'F bqvn ĩa àgjqœuruda sananima āta cutupj, ĩ'ndqgia sananima áā tsumutuda.

5 Ārum áfunatœanda ĩa jaminœeingiejipj, san ĩa bqvn āl uecutumura ; Cutupj sjneœa ?

5 'Etumurafin sananima cutupj san ula tumurat-arugatuda.

7 'F sŭntupan sananima àgja, san gijabaguduœa éœataœamus ; étula çèllœœqtakìnu sananima tufabaguduœcin bqvn āla cupqtsugasa sananima, étula çèllœœœqtacasa sananima, átstjamineœa cunjima sananiejipj.

8 Cunjin cupumœçimus cutuannusûœa ámanœdqrançi, ulapupj, ĩmupj, ŭnnupj ;

9 Ulapupj cutuannusûœa, cundjandqgia bqvn ĩa musatusinda,

10 'Fmupj cutuannusûœa, 'Fndqgia áfunatœanda édqbuœnœiejipj, san ĩa bqvn çila tecûœana,

11 Ŭnnupj cutuannusûœa œançi mutq tœœnœœidqgia cutumœçqalanœana.

12 Áã cutqnat-umurea sananima ūru, sanqgaçik qram muratasana cutupj.

13 Cunji xūna Cuspik cupqmuçimus cunjin sananima euūlatujəalenatəa xūnqcipj, cunjin-dqgia bqy cətupan cutqnat-umurea sananima, cunjin murqmus cutupj tupan cucutqnatumurea ; cunjin euūl umurea nanəalupj.

14 Cunjin řa cəuřřəa, cunjin dqgia řacindřlam cutstualagunəa sananima.

15 Emuqcin cutugukmutacun əla-tugukmut'əcun. Cutupj əcutqnada, 'řacindřlama cutualagunəa sananima.

16 Ēcətupan san řa bqy tecūan, uřpan san řa çila tecūana əca, řndqgia əřunatea Emuqcipj.

17 Ciçicja muřateala cjętufisinda cutupj, ç Cundqm qrum řananima cutqnada, Ēcətupan san řa bqy tecūana, uřpan san řa çila tecūana əca, řndqgia əřunatea Emuqcipj.

18 Cundjan cutunnacəcutqnisinda ç Cundqm cunjin cutqnada ěcətupan? 'řanqgaçik cutupj əca jəalenata.

19 Jezus cundjananima tecifin ciçicja ucutumura curu cutupj cucutqnada cundjananima, ç Apa! cundqm san ūngumbj macutqnada? Ēcətupan san řa bqy tecūana, uřpan san çila tecūan řa cucə ěcətupan.

20 Sananima xūn əqgigjata, San ureana, san putakmutuana, əmanjamalim cutumufabagudisinea, san annumutuana, uřpan san tjamugad fabagurmutuana.

21 Cēpa mēcumus āna cumunit arugurgjata eiġin sagupi, cunjin mukèllqumus uspan cunjuġik ġila mu-
jēalamutu cunjin ġisagqanāfin, cunjin tsteeci-fabaguda
tupan cemqeanġicġipi.

22 San āewan āram arugurgjata cucunġita, sananima
āġila tecūana, san ġifabagurmutuana, āmana bqν ġila
sananima tufabagudunnacanēana.

23 Cunġi mealan san bqν ġa tqmufua èca. 'F san-
anima umura xūnqtupan, San qmufua Emuqcinġicġa
tupan, ġa san tstuapun-qmufua, cunġin sananima cu-
tqgua.

24 Ātealan san bqν āl qmufuda èca ġa tuapanq-
mufu. Sqn qmufua, san tumutqgua, san tumutufa-
bagudua ūlu.

25 Ātealan āmuni ġeāġġida sananima parabl'a, nan
āġeāġġeā sananima cunaftastupan Emupi.

26 Cunġi-dqra san ġa ġisinin-qmufua, ġ bqν sanani-
ma qmufāgua Emuqcinġi.

27 Emuqcindqgia cetu cumutaūkgjata sananima,
san'ndqgia ġa curada; san ġa wrumunuda étumēqġia-
ġin Gēd'ndslam.

28 Emundslam ācupqtumutuda usin, āġila ġeèllqca-
taceā usin, āġila cutxamutūana Emupi.

29 Cunġima mafatandġan cucutqnisinda, 'Āram su-
cunaftasāġġjata ġananima.

30 'Fan seġa tecġġata ūl ġealenataġi, sa bqν èca
tumēqġiacuru, cutupi ġan seġa tecipufata Gēd'ndslam-
qei.

31 Jezus cundjananima cucuṭqanada ; Unda san àram çisinanḡjata ja ?

32 Ðs euñegwarcatacea eja, àram cumunata, san çeiḡganapisteccea sipulœalupi, san ja ũla iḡganacata-
cea. 'F bavn munûana étupan, Emuqcin ja cutsuḡjata.

33 Cundqm átumurada sananima tumuçisinqmutupi.
Amanandœlam san tarugateana, cutupi san muasisi-
naneana, j'ndagia ája muasisinqnada cutupi.

Captis XVII.

1 Jezus calagun-gutqanada évn'upi xançitaci, 'Eda-
buan ! àram cucuḡada xs, umunûasenna sa maçcunçi
mamunḡguta, sa maçcun seja curumunat-ufaba-
gudua.

2 Sa satuabljqnada cunjima àmanadaruپی ũstagu,
cunjima saççali-èamanqnada cutacetupi cunjima sata-
gafindjananima.

3 Sejiپی xûna Gœd, Jezus Crjsticijipi ácun sjaminasin
cutupi jœalqmutuandjan ejaàmanqmutisineana cuta-
ceta.

4 Usin ámunit-urumunat-ufabagududa seja, ja sa
gqligasin annu áũleœstegatuda.

5 'Edabuan, àram ja sa ā tstufabagudua sina tumu-
tan, cuçan étstsuḡfabagududa seja q̄ta àmana ā umu-
nainun.

6 Átucunustqasiḡgjida sejiپی cunji àmamandjananima
ja sa-tstqasin usin. Sinqcin ejaàmunisinda, cundjan-
anima ja satqada, cundjan seja curumunisinda.

7 Cundjan cjealenatusinda sa ía tagafin cutaceta sinqcin.

8 'F'ndaqia ácutqnat-umurada cundjananima sa-
çcalicutqnafin ía, cundjan cutupj eurumunisinda,
cundjan cupufatusinda, íacjipj sejanðslama qtsicuri,
cundjan ía cutecisinda sin jaminqci.

9 'F cundjananima amufâgu, í bqv àmanupj amu-
fâgu; cundjananicjipj-tupan sa tagafin ía cundjan-
daqia sinqcin.

10 'ðqcin cutaceta sinqcin, sinqcin ácan cuç'şqcin,
cundjan ácan ía cuçisinqrada.

11 'Āram í bqv ā tumuṭuana usin, şandjan mutta
cuā tumuṭisineā, í sejipj áfunarǵjata. 'Fma Emu!
ā m̄stecqganna cundjananima ía sa tagafin cundja-
nanima ā tuçurupj úngumbj, cuçan ípa macuſǵjata-
cqpj.

12 Ušin étst̄smuṭafin cundjananima ám̄stak̄guda
seja, cundjananima ía satagafin ám̄stakmuṭuda,
cullam bqv āla mulqcuda uçeali; mulqcua maçu tupan,
cuca scripçs àǵjafin cumulukǵjata.

13 'Āram í sejipj áfunateā, àmanupj ácutanǵjata
cutupj cundjananima şūn tuşabagudupj, tasia ípa-
muni maşabaguarǵjatecqpj.

14 Átumurada cundjananima sina guta, àmanja-
malim cundjananima camatasūçisinda, cundjandaqia
bqv cullamqci, cuçan émuta bqv cullamqci.

15 'F seja bqv çcali tumena cundjananima usinðslam,
seja átum̄stakǵjata cundjananima ulqpuuwarduñeali.

16 Cundjan bav àmanandslum, í áeun bav cul-
luma.

17 Tujmunateá sa cundjananima sina guða xūnqi,
sina guða annu xūn.

18 Tasja sa jaminafin ía usipj cūcunjita cundjana-
nima átjaminuda.

19 Cundjananima átumutuana íma cundjananima
t-tujmunatupj sina xūnqi.

20 Bav cutupj tupan í amufàgu, í átamufàkgjata
cundjananima cundjan cutstuurumunéa íacjipi.

21 Cundjananima tumuculupicinéa, tasja sa Emua
í'nda ípa matugacumuta, cundjananima tutugaculupj
ípicjipi, àmanjamalimunqi tutecipj íacjipi sin jami-
nqcin.

22 'Fa sa tuxānunatafin í cundjananima átuxānu-
natuda, cundjananima tumatugaculupj úngumbj, cu-
can ípa-matuga cūngjatacapi.

23 Cundjan ían cūcan ían munūana cundjananima
tuxānunatupj, àmanjamalimunqi tutecipj ía sin íma-
cin, cundjananima áeun sa mutaūkgjata, cūcan ía
sa mutaūkgjataeun.

24 Emua, áççāngjata ía sa tagafindjananima tumu-
tsumutupj, cundjananima átualagumutua ša ūletq-
supj ía sa tuuletasqnafin, sandqgia ātēalan ía curuda
usin ā munānūn.

25 Xūna Emuan àmanjamalim bav seja jēalqmutuda,
í átjēalqmutuda seja, šandjan áeun cjēalqmuta ía
sin jaminqcin.

26 Átumurada cundjananima sejiþi, cutupi áã-umu-
rœa, seja tucurupi cundjananima, cœcan ía sa-cuþgiata.

Capts XVIII.

1 Jezus ŝançitœci cutqèllafin cutŝuürriteçjnada çiçie-
cja muŝatandjananima Cedron āan etacupi. Cunjin
cumatupuŝtecuda gardn, cutupi cumutqtsuçjnada çiçie-
cja muŝatandjananima.

2 Juðas çiçieja ueqlanaŝin cutupi uŝi-tugagu, Je-
zus'ndagia cutupi cumuni-mutqtsumutuda çiçieja
muŝatandjananima.

3 Juðas cunji-dara cutumuŝueqtaecuda utjatu àma-
nançi, cutupi tŝenandjananima áeun eŝtu çeqli jami-
naŝin manœana preŝ'ndjan Farise'ndjananima áeun,
cutupi cuçgamjnisinda lantŝna, luputuk ççamunda,
tjamaca ŝetunda cudqçjninda.

4 Jezus cuül jealqmutuda çiçin qruçatupi cumœu-
nuŝtaŝjnada, cundjananima cuçutumurada ç Cun-
nima ŝan tanuçgiata ?

5 Çiççjisiinda cunjima, Jezusieja Nazaref'ndŝluma.
Jezus cundjananima cuçutqnada, 'F ámunata. Juðas
cunjima ueqlanaŝin cundjananima cutŝamunida.

6 Cunjin cundjananima tumeççiaŝin, 'F ámunata,
cundjan cuüla muŝpçnisinda.

7 Cunji uŝpan cuçil ueçutumurada cundjananima
ç Cunnima ŝan tanuçgiata ? Çiççjisiinda, Jezusieja
Nazaref'ndŝluma.

8 Jezus cucuṭqanuda, Sananima átuṁeagjida, san tul
 ʒa tanaca san alagunat-uṭuṣua ʒandjananima.

9 Cetu cuṭqanasin cundam cumuʒealaj-guṭanuda.
 Cundjananima sa-taḡasin ʒa j bqv cullama umuḷa-
 cuda uceali.

10 Cunjidra Sjman Pets soṣd cutumunida, cutsta-
 guṣitupeanuda uʒjipj ufcir maneana preṣt'ngi ssvant
 'ndsluma. Cunji ssvant euḡpamuṭuda Maleas.

11 Jezus cutucutqanuda Petsicja, Cil icemṣena soṣd
 élicupi. Cup édaquan ʒa cutuḡgjatacan áā-ulea.

12 Cunji uʒpan tumujaminasindjan, cutupja captin,
 tṣenealandjan ácan catusinda Jezusima, cjaṁasisinda
 cunjima.

13 Cuḷuṣtugatuṣinda cunjima Anasicjipj ún, cunjin
 daḡia Cjaḡas'ngi maṣaḡun, àmuṭasin maneana preṣt
 cunji ʒ.

14 Cunji Cjaḡas cumuramufanda Ju'ndjananima,
 uceali ā ā apunat-ucufuḡmaṣ àmanjamalimupj.

15 ¶ Sjman Pets cusigjida Jezusima, ácan maṣatua
 ácan cusigjida cunjima. Cunji maṣatua cutugacumu-
 tuda maneana preṣticja, cunjin cumuṭatṣumuḡida
 Petsicja maneana preṣt'ngi ucəṭupj.

16 Pets cumanatṣumunida asin ūân. Cunji maṣatua
 maneana preṣt'ngicja tugacumuṭaṣiu cumanəcuṭanuda
 ūân-tsumuni ceṗançicja, cutstukmuḡida Petsicja.

17 Cunji ceṗan ūân mṣstukmunifin cucuṭqanuda Pe-
 ṣticja, Sa lumina ʒançiuṅçicja maṣatua. Cunjin cu-
 tuṣicuda cutupj.

18 Tumujaminandjan, cutupja tšenandjan ácan cutuġatusinda apupi, cundjan cutumalaguda jan, cunjin dagia turri meala, cundjan cutumutufjimutisinda, Pets ácan cundjananima cutrukpada.

19 Maneana prest cucutumurada Jezusima eiġieja mufatealupi, àġġipjinda cunjin cundjananima muni àġġiafin:

20 Jezus cunjima eiġġjida, cunaftasingitupan ámuni tucutqnada àmanupi, templ ácan ámuni çeàġġjida, Ju'ndjan cumunit utufmuġġjataacan, mulasain í bqv muni-àġġjida.

21 Cumudu ía suçutumufġjata, ía muni murafindjananima sa ā ucutumurea, cundjandagia jealqmuta émuni àġġiafin.

22 Cunjin cundqm cutqèllafin tşenua gata tşamunifin ùsa cutqgida Jezusima, cucġalawgutqnada cunjima, ġ Cundqm sa cutawġjata cundqm maneana presticja?

23 Jezus cunjima cucutqnada, étul unnacqi cutqnada tuunnacaneasa ía, tul íma tupan cutqua í ġ Cundqm ía sacida?

24 Anas eiġieja eiġamasat-ġaminuda Cġafasieġipi maneana presta.

25 Sġiman Pets cupimunida. Cundjan cunjima cucutqnisinda, ġ Sa lumina sa munata cunji ūnġieicja mafatqi? Cutusicuda.

26 Maneana prest'nġi ssvant-ua moarakmutafin

cunji ūnçi Pêts tagasi-tupeanasin ufcir cucutqanuda ; Sa lumina satxamunida cunjima ûna gard'n ?

27 Pêts cuçila tucicuda, cunjidqra coc cuçila tumq-
guda.

28 ¶ Cunjidqra culuftugatusinda Jezusima Cjafas'n-
dxlum ulapqcindjananima muni tumjacafin ucetupi
â uteca-dqra, cundjan bq v utafmuçida cutupi unna-
canoneali çèllana, cundjan dqgia cuqutqanisinda
Pasovs atamagupi.

29 Pjlat cundjananima cumanacutqanuda ; Cundqm
san çègitukgjata ía çançi upi ?

30 Cucutqanisinda cunjima, Tula cunjın bq v âl ulq-
peastagua ían bq v tagasa cunjima seçipi qram.

31 Pjlat cundjananima cucutqanuda, San atea cun-
jima, san tqcinea cunjima sananin leaci. Ju'ndjan
cunjima cucutqanisinda, 'Fanqgaçik tagua àmanançieja
apunupi.

32 Jezus ciçin apunupi qta cutqanasin cutupi ūstq-
gapı.

33 Pjlat cunji-dqra cuçila mutqmuçida ucetupi
muni tumjak-ūstqgafin àmanançi, cutjida Jezusima,
cucutumurada cunjima ; Unda se Ju'ndjananima
txenmutua ?

34 Jezus cunjima cucutqanuda ; Unda satupan cun-
dam íacipi ucutumusgjata, und ácundjan tupan seja
cutupi àgjida ?

35 Pjlat cucutqanuda ; Und' i Juqa ? Sin àmalim,

maneana prest'ndjan ía cutuqcinurgjata sejiþi. ¿Cundqm sa ūstqgudaala ?

36 Jezus cunjima cucutqnada, 'ða tæna bqñ íançi mutuaçi, tula ía tæna íançi mutua éqaliguæala cjamacasa ; ía tæna bqñ íançi mutua.

37 Pjlat cunjima cucutqnada, ¿ Unda sa eiñ ? Jezus cucutqnada, Sa sateciqjata ía eiñ. Cutupj ámutumaguda, cutupj ácupatumutuda àmana, í áã tujæalamunûana sūnqci àgja. Ðūnqciñdjan cumuni mujateá ía.

38 Pjlat cucutumurada cunjima ¿ Apama sūnqci ? Cundqm cutqðllasñ, cumana cutqnada Ju'ndjananima, 'F bqñ cunjima āla teçi ulqpa èca.

39 San muni qeqli tuūntupeanata pasovsdqra. ¿ Apa san ía tula qeqli tuūntupeanu Ju'ndjananicjipi eiñ ?

40 Cundjan euūla qgqlanqutqnisinda, Bqñ íançi-ūnçi, Barabasicja tupan ían eufqjata. Barabas muj lupatua.

Capt: XIX.

1 Pjlat cunji uspan cuqçali atuda Jezusima aculu-batupj.

2 Solj's'ndjan catuluanisinda tumuçi ummuqci, cutstumuçisinda cunjima, cutudupisinda cunjima usca ūletas lumbia cuca tænuca cumuni dufqjataeun.

3 Cucutqnisinda, Macuruqçina ! Ju'ndjananin eiña ! ūsa cutqgisinda cunjima uspan.

4 Pjlat cuçila mançutqnada cundjananima, Alagunisina. 'E cunjima áçila tstukmanqtsicuri sanancijipi, sananima í àgja curu, í cunjima bq̄v āla teci ulapa.

5 Cunji d̄ara Jezus cumanqmuçimunida ummaſq̄ci, dupanda cudufmunida t̄xen̄ça uſca lumbitasa; Pjlat cundjananima cucutqnada, Alagunisina uupj!

6 Man̄eana preſt'ndjan, t̄xen̄ealandjan cunjima tecifin, cugqlaŋ-gutq̄nisinda, Çeuffacutupuna, çeuffacutupuna cunjima. Pjlat cundjananima cucutqnada, San at̄ea cunjima, san çeuffacutua cunjima, í'ndaq̄ia bq̄v āla teci cunjima èc'ulapa.

7 Ju'ndjan cunjima cucutq̄nisinda, ían tumuſurgj̄atacan t̄xena, cutupj ían j̄ealaŋḡjata, cundam uq̄maſ bq̄v mameamananq̄ci, cunj̄in daq̄ia cumaq̄ḡjida, cunj̄in maſ Ḡed'nd̄x̄lum maq̄cu.

8 ¶ Pjlat cutupj muraſin úlu cumaacunatada.

9 Cuçila mutq̄tumutuda ulapupj tumj̄ae uc̄atupj, cucut̄murada Jezusima ; Callamaq̄ci sa? Jezus cunjima bq̄v cutqnada.

10 Pjlat cunjima cucutqnada ; Cundam sa ía bq̄v àgja? Cundam sa bq̄v ía teci abjla seja çeuffacutupj, seja ēamananupj̄inda.

11 Jezus cucutqnada, Sa matuabjlanq̄ci tupan āgunand̄x̄lam ía çḡj̄tagupj, cunj̄in ía secipj tagaſin cunj̄in annu man̄eana muçq̄lana.

12 Cunji uſpan Pjlat cut̄ēamanan-alagunada cunjima. Ju'ndjan mutta cugqlaŋgutq̄nisinda, Sa tula

ēamanqnasa šanči ūnčicja sa baŋ Sezsicja tugacumuni. Maam matuabjlana eiŋ muṭagupi cumuni tugja-cu-taŋgiata Sezsicja.

13 ¶ Pjlat cundam cutana murafin cutstuk-manaṭsieurida Jezusima, cutumuṭada tstumjac ueqn, matuapnafin Ecemu, ēbru guta mutta Gabafa.

14 Cunji melamuf Pašovsupi ĩa ūstukteca, sics xsdara cunjin cutucutanada Ju'ndjananima, Alagunisina sananin eiŋupi.

15 Cugalqnisinda, Acupuna, acupuna cunjima, ceuf-facutupuna cunjima. Pjlat cucutanada ĩ'F égeuffa-cutuana sananin eiŋ? Manəana prest'ndjan cucutani-sinda, Sezs tupan ĩananin eiŋ.

16 Cunji uspan cundjananima cuṭeqli cuffacutada cunjima. Cundjan culustugatusinda Jezusima.

17 Cunjin cutumunjnada erəs tuculupi, āpnafin, Tafameəgu, ēbru guta mutta Golgota.

18 Gata cuṭeṭeuffacutisinda cunjima, ácundacja ácan. Jezusicja ūngumbj cuṭeṭeuffacutada cundacja.

19 ¶ Pjlat cecamandecuda cutupi àgja cuṭeuffacur-tecuda erəsupi. 'Šančitaci cecamandecuda, Jezus Nazaref'ndxluma Ju'ndjananin eiŋ.

20 Wru Ju curedqnisinda cunji àgja. Jezus cutstumu-ceuffacutada Jerusalem gata, 'Ebru, Grec, Latin gutandjan cutecamqnada cunji àgja.

21 Manəana-prest'ndjan cumuṭagutanisinda Pjlati-cja; Ulap ecamqnica, 'Šanči ūn Ju'ndjananin eiŋ, šančita tupan secamanəa, Cetu cutumeəgjid, 'F ámunata Ju'ndjananin eiŋ.

22 Pilat cucutqnada, étecamqnaſin annu átecamq-
nuda.

23 ¶ Soljsàmalim, cundjan Jezusima çuſſacurteca-
ſin, cutumenisinda eiçin uſca cutuſellagusinda foſ
ſoljſdarupj, eiçin cot'nda, cunji cot muſ matutuau-
naca, cunjin cue uceali tupan cuſtaquda.

24 Cundjan cucutqnisinda, ĩan bav eïſſumjmuça ſan,
cutupj ĩan tatea lota, Scripçs mutta cutupj āta çjā-
gĳida, Cjmusinda ſ uſca, ſa cotupjnda cutqtusinda
lota. Cundqm cunji ſoljsàmalim cuſtaqusinda
cueunjita.

25 ¶ Jezus tumuçcuſſacurtecaſin cedqbin Meſi, cun-
jimin macuſeçpa ācun, Meſi Cleopas'ngi tuçcun, Meſi
Magdalen'ndſlam ācun.

26 Jezus tecifin cedqbinçicja, eiçicja muſatua, çetu
muni curafin ācun cupalqnisinda gata, cucutqnada
cedqbinçicja, Çepa ! ſalagunça ſa mçcunçi sũan.

27 Cunji muſatuånçi ācun cucutqnada, Alagunça
ſa dqbçicja. Cunji uſpan cunji muſatua cutumutaũk-
mutuda cunjima eiçin ueqn.

28 ¶ Cunji uſpan Jezus tecifin ũleaſtegata Scripçs
āgĳaſin, cutumeagĳida, Sima ātapayĳjata.

29 Gata caſqmutuda ĩna, cutupj cumatagulatuda
ſpunj, íſapupj cutukgqmatuda, cunjima cuçgqmatu-
luda.

30 Jezus ulèllaſin ĩn cucutqnada, Annu ārum āũle-
aſtaquda, cutſtumulupjtecuda taſa gĳetàcqnupj, cu-
mulugatuda.

31 Ju'ndjan ĩa ũftukteca cumĵamana, api ā ataak-palanunu cunji sabaŧ mealan maneanaŋci, Pĭlaticĵa cuŋeqliĵaminisinda āmananċi cundĵananicĵa ſican ta-guunĝusŭpĭ, eĵa ĝandecupĭ cundĵananima miċipĭ.

32 Solĵs'ndjan cumanataguunĝusida ācundacĵa ſican, ciċieĵa ũngumbĭ maĝeŭſſaŋcutaſin.

33 Cundĵan ātaguunĝusqmunifin Jezus'nċi ſican, cutecisinda cunĵima āt apunaŋci, cundĵan eiſſettusinda ciċin ſicqnan.

34 Cullama solĵs taĝamura ſetqci cutaĝamurada cunĵimin eſin, cullam cumanĵamaĝada ſapa ſimanda.

35 Cunĵin cutupĭ alagunaŧ-ŭaĝamuraſin eĵāĝĵida, cunĵin āeuan ſūna tupaſ eĵāĝĵida, cunĵin āeuan maam mateci ſūn tupaſ āĝĵa, ſananima tumuſatupĭ.

36 'Ŧanĝita euŭſtaĝada ſcripĝupĭ ecamandecaſin ũſtaĝupĭ. Cunĵimin ātuſan cumunĭana mataguunĝusunnaca.

37 Āeuan cuċil ecamandakĝjata, Calagunisinea cu-qn taĝamuraſinċieĵa.

38 ¶ Cunĵi uſpan Jozeſ Arimateandŧluma, Jezusieĵa muſatqci cumaacunaŧ-usiada Ju'ndĵananima cutupĭ, cutumuŋeqli-atuda Pĭlaticĵa Jezus'nċi apin; cunĵima Pĭlat curumunuda. Cunĵin cumanaqalatuda Jezus'nċi api.

39 Nicodemus āeuan cutupĭ cucqtaeada. Cunĵi ũn āta ĩat uſicqeqtacaſin Jezusieĵipĭ lueuk, cunĵin cutĵē-gatuda alo, mſ'nda tumſi-ŭrupĭ, ũn ũndrid pōnd ca-ſunatuda.

40 Cugulatʉsinda Jezus'nci apin, cutuūrisinda linina, cutumsiūstaqʉsinda cunji spj̄sa, tqsj̄a Ju'ndjan cumuni ūstukgjatacusin apunq̄cipj̄ tuqtuteqamus.

41 Cunj'isin cunj̄in çiq̄cuffaq̄tafin cupatagundecēata gardn, cunji gardn castunnaq̄gjata sepules àmana j̄a matutecunnaca.

42 Cunji wstunna cundjan cutumuçundecuda Jezusima, cunji mealandq̄gia Ju'ndjananin meala j̄a ūstecq̄cin P̄asovsupj̄, cunji sepules gata castunnaq̄munida sinçik.

Capts XX.

1 Ēc àcin meala, j̄m àmafonna āpan, Mesi Magdalen'ndxlama cutumelj̄nada sepulesupj̄, cutecida xin cumisan ēa àtuufitecafin.

2 Cunjin cudqtada, euñegatuda Sijman P̄etsicij̄ipj̄, àcun mufatq̄cinçicij̄ipj̄ àcun Jezus muni curafin, cundacj̄a cucutqnada, Cumatʉsinda T̄xenq̄cinçicij̄ sepules'ndxlam j̄an bq̄v j̄eala, cila mamutecusinda cunj̄ima.

3 P̄ets, àcun mufatq̄a àcun camanq̄cqtuk-ūnegatq̄picinda sepulesupj̄.

4 Cudqtupicinda; àcun mufatq̄a cudurānada P̄etsicj̄a, cunj̄in cuj̄a ūnegatuda sepulesupj̄.

5 Cunjin cumuq̄umman-alagunada etacunupj̄, cutecida w̄sca linina ūselea, cunj̄in bq̄v muçida.

6 Sijman P̄ets cunj̄ima sigj̄ūnegatafin cutupj̄ cumaçida sepulesupj̄, cutecida w̄sca linina ūselea.

7 Napcin àcun tafandxlama cutecida cumisun uluandecēa, bq̄v w̄sca linina tēagmata.

8 Ācun mufatua uspan cumuġida ġa ūnegatafin sepulesupi, cunjin cumutqtsteci-pufatuda.

9 Cunda'ndagia bq̄v ġat ġealenatuda scripġsupi, eġġi ġiatacun, cunjin cuġila àmananəa.

10 Cunji mufatuqpi cuġilqmutq tumutupicinda uca-tupi.

11 ¶ Mesi cuā tuputukmutuda sepules asin, cunjin ā putukmutaſin cumuġummanalagunuda sepules etacunupi.

12 Cutedida cumbi anġl àmena-duſmunipi, uceali cutumutuda tqſan, acun cutumutuda cxiàn Jezus'ngi apin matutecaſin.

13 Cucuſtanpicinda cunjima ġ Cumuġa sa putukġjata? Cucuſtanuda cundaeġa, Cumatuſinda ġa txe-nqeingi, cundġan bq̄v ġa tuſalagunat-utecuſinda cunjima.

14 Cunjin cundam cutqèllaſin cutumufunatuda, cutedida Jezusima ġata muni, cunjin bq̄v ġealenatuda cunjima.

15 Jezus cunjima cucuſtanuda ġ Cəpa cumuġa sa putukġjata? cunnima sa tanukġjata? Cunjin eġġ-ġamuſanda cunjima tuġula mɔstukmuniā, cucuſtanuda cunjima, Txeſa, sa tuſa cunjima ġamatuda cumisùpi, ġa sa ā tuſalagunəa sutedcaſin, ġ áġila ġamateə cunjima.

16 Jezus cucuſtanuda cunjima, Mesi! Cunjin cutumufunatuda, cunjima cucuſtanuda, Raboni! cunjin cuġcan Txeſcin.

17 Jezus cunjima cucuſtanuda, Ulap ġa tatundecica,

Índagia bav jat uejida édqbuangciji, 'sa macusâma-
limundjananima samutjagjêa, 'F átuejêa édqbuangci-
ciji sananin emungciji áeun, ípicin Gêdupjinda.

18 Mesi Magdalen 'ndxluma cumut-jagjida musateâ-
landjananima, cunjín musf tecida Txenqeingi, cunjín
musf cundqm cunjima cuçqali umurada.

19 ¶ Cunji mealan tueqçimanafin, êca-âein meala
Jezusicja musateâala maam cumatstaggjatak gamatu-
sinda, cundjan cumaacunata tumêagatuda Ju'ndja-
nanciji, Jezus cumutqmunida cundjananima ûnatu-
pan, cundjananima cucutqnuda, san â sabagudua.

20 Cunjin cundqm cutqèllafin cutumûalagunuda
cundjananima eiçin ûsupj esupjinda. Musatandjan
cutstecisabagudisinda Txenqeingicja.

21 Jezus cundjananima cuçila-cutqnuda, San â saba-
gudua, tqsjâ édqbuân ía jaminafin, cuçcan sananima
âtjamingjata.

22 Cunjin cundqm cutqèllafin cutufûniguda cundj-
ananima cucutqnuda, San âram 'Fma Cuspik matq-
guaci.

23 San tufunabenatqmus âmanupj eiçin ulapa, cun-
djan cumunisieana matstumufataci, san utxânqmus
amanupj eiçin ulapa cundjan cutsqmunûana.

24 ¶ Tomas musatua âq̄pamutafin Didimas, cunjín
cumulasan-mutuda Jezus mutatsumutafin cundjana-
nima.

25 Áeun musatandjan cunjima cumurisinda, 'Fan
tecida Txenqeingicja. Cundjananima cucutqnuda,

'Etula tecainu çiqcuffacutafin, étula elimuçainu cutupj, étula tatandukinu eigin esupj éla mufataūna.

26 ¶ At meala cunji uſpan eiqicja mufateala tumea-gatafin Tomas áeun cundjananima cutxumutuda, Jezus cumutqatumunida cundjananima únatupan ūâ matuqigatqara. Cundjananima cucutqnuda, San ā ſabagudua.

27 Cunjin cucutqnuda Tomasicja, Áeum elinea sa ūſ, alagunea sa ſa ūſupj, áeum utxelanea sa ūſ ta-tundecœasa ĵa esun sa mufatunnacqei muſtaūk.

28 Tomas cunjima cucutqnuda, 'Fa txena! ſa Geda!

29 Jezus cunjima cucutqnuda, Tomas ĵa sa tsteçi puſatuda, cundjan āſa matuſabagudua tsteçaua muſata.

30 ¶ Wru áeun matunnaca Jezus cutuſalaga-ūſta-guda eiqicja mufatealandjananima, ſançi bucun eçamaūqei.

31 'Œançitqcindjan áteçama-ūſelada sananima tu-muſatupj Jezusicja Criſta, Gød'nçi maçuan, sananima tumurat-uſinqmuta cunjimicijpj.

Çaptſ XXI.

1 Cunji uſpan Jezus cuçila tſtumuteçida Tjberias acqmaçupj eiqicja mufatandjananima, ſançita cutu-muteçida cundjananima.

2 Sĵman Pçts, Tomas, matuapqnaſin Didimas, Na-taniel Galile Canandxlam, Zebadç'nçi maçunda, áeun mamuſatupj eiginçipj.

3 Sĭman Pĕts cucuťqnada cundĵananima, Apumuťupĭ ácupqmĵea. Cucuťqnisinda cunĵima, 'Fan ácan seĵa tsumĵea. Cundĵan cucupatućuĵida mĵa cucĵta-cun. Cunĵi lucaĵun cundĵan baĵ òca atusinda apumur.

4 Ámaĵunna melafin Jezus cutumunida pĵacan, mamafatandĵan baĵ cunĵima ánisqnisinda Jezus.

5 Jezus cundĵananima cucuťqnada, Cĵuálĵamalim baĵvanda san muťaĵu atama. Cundĵan cutuťicusinda.

6 Cucuťqnada cundĵananima, Tupĕaĵgunisina ĵinis usĵanan urugupĭ san tusaatĵua. Cundĵan cutpĕaĵgunisinda eĵámĵeanisinda, ĵzuc'ndĵia caĵanatudada apumur.

7 Cunĵi muťatua Jezus curafin Pĕtsicĵa cucuťqnada, Tĵenqci ũĵia sĵan! Sĭman Pĕts muraĵin Tĵenqcià eudupatudada uťca apumur-tumĵaci, cunĵin dĵia daf-ũqci cuũťtukecunada. Cunĵin caĵuĵcunada écupĭ.

8 Ácundĵan muťateala cutstumupisinda òca usĵananupĭ, cundĵan dĵia ánnq-cĵsin cutqťisinda euca tu úndrid cùbit àmuca, cucuťťatuk-ũraqusinda ĵinis apumat áĵuĵcunaĵin.

9 Cundĵan tuũraqaĵin cutstecisinda ĵan tuĵurmunĭ, apumur cuũsellapucuda, bred'nda.

10 Jezus cundĵananima cucuťqnada, Ácam tumenisina apumur san àrum cĭssearqĵaĵin.

11 Sĭman Pĕts cucĭssearqĵada ĵinis ánnupĭ úlu apumur tupan cundĵan cuũrunatudada ũn úndrid, fifti and tre, cundqm ũrunaĵin cemaam cutĵqmunida ĵinis.

12 Jezus cundjanaanima cucutqnada, Ácum mqtatumisina. Ciçicja mufatealan bav cunjima ucutumuracurada, ¿ Cunna sa? Cundjan daçia cutecisinda cunjima Tæençi.

13 Jezus cutumenuda bred, cundjanaanima cjmuda, apumutanda.

14 Cunjin annu mutan Jezus tumutecişin ciçicja mufatealandjanaanima, cunjın àmananaşinçi-uşpan.

15 ¶ Cundjan atuéllaşin Jezus cucutqnada Şıman Petşicja, Şıman Jonas'nci mæeun! ¿ unda sa ıa āşat şün euru şandjanaanima? Cucutqnada, Şı Tæençi, sa annu ıa ıeala seja şün euru. Jezus cunjima cucutqnada, Mutaāgun ıa lamz.

16 Cuçila eutqnada cunjima, Şıman Jonas'nci mæeun! ¿ unda sa ıa euşçjata? Cucutqnada cunjima, Şı Tæençi, ı seja áeuşçjata, sa annu cutupı ıeala. Cucutqnada cunjima, Mutaāguasen ıa şep.

17 Mutan cuçila ucutumurada cunjima, Şıman Jonas'nci mæeun! ¿ unda sa ıa euşçjata? Petş eutumurat-qrugatada mutan tucutqnafın cunjima ¿ Und ıa sacuşçjata; cucutqnada cunjima, Tæençi! sa annu ūl ıealqmutu, sa annu ıa ıeala seçipı euru. Jezus cunjima cucutqnada, Mutaāguasen ıa şep.

18 Şūnq āpan seja áeutaŋçjata. Saà mutafın ārumu āta, sa muni maamasatecuada, sa munit ınuda ucutumuşūçi, nan sa daruqnqmus sa samuçqmınææ, áeun seja cıàmææ, seja catusinææ, seja ucutumuşūçi.

19 Cundam cucutqnada, cundam, apuneamus cunjim cutuxqnunatea Gedicja. Cundam cutqellasin cucutqnada cunjima, Lustegjn ja.

20 Pats cunji dora cutumusunatada, calagunada cunji musatunçi Jezus curasin uspan ina, cunjim acun cumuni musgjatukmutada atama-dora Jezus'nci cjqapqsun cucutumurada, ; Tsenqci ! cunna seja enaqci ?

21 Pats cunjima calagunada, cucutqnada Jezusima ; Tsen ! cundam sançi un ūstagua ?

22 Jezus cunjima cucutqnada, 'Etula cunjima ā umuni-curu eqifunatumus ; Apumma sa cutupi ? Lustegjneā sa ja.

23 Mamacusamalim cutupi cjqatufada, cunji musatua bq apuneā mus. Jezus bq upun-apisinatada cunjima, sançitatupan, 'Etula curu cunjima ā emanna eqifunatumus, ; Apumma sa cutupi ?

24 'San cunji musatua sanupi cjqgigjatacun, eamqnasin sanupi, jan acun cunjimina agja tecigjata sunqci.

25 Wru acun Jezus euūstagua, tula cutupi ūl iqgjatamura cuūla eēnatasa usin cutupi agja buc. Amen.

